

ABSZTRAKTKÖTET / ABSTRACT BOOKLET

**19. ALKALMAZOTT NYELVÉSZETI
DOKTORANDUSZKONFERENCIA /
19TH CONFERENCE ON APPLIED LINGUISTICS FOR
PHD STUDENTS**

ABSZTRAKTKÖTET / ABSTRACT BOOKLET

**19. ALKALMAZOTT NYELVÉSZETI
DOKTORANDUSZKONFERENCIA / 19TH CONFERENCE
ON APPLIED LINGUISTICS FOR PHD STUDENTS
BUDAPEST 2025. FEBRURÁR 7. / BUDAPEST FEBRUARY 7, 2025.**

Szerkesztők / Editors: Fóris, Ágota, Grácz, Tekla Etelka, & Jakab, Dorottya

ISBN 978-615-6678-10-2
<https://doi.org/10.18135/Alknyelvdok.2025.19>

Kiadó / Publisher: HUN-REN Nyelvtudományi Kutatóközpont, Budapest / HUN-REN Hungarian Research Centre for Linguistics, Budapest
2025.

Programbizottság/Program Committee: MTA Alkalmazott Nyelvészeti Munkabizottság / Working Committee for Applied Linguistics of the Hungarian Academy of Sciences; elnök/chair: Fóris, Ágota
Szervezőbizottság/Organizing Committee: HUN-REN Nyelvtudományi Kutatóközpont / HUN-REN Hungarian Research Centre for Linguistics; elnök/chair: Váradi, Tamás; titkár/secretary: Jakab, Dorottya

© HUN-REN Nyelvtudományi Kutatóközpont és a szerzők / HUN-REN Hungarian Research Centre for Linguistics and the authors

TARTALOMJEGYZÉS / CONTENT

Alnawas, Baha' Al-Deen: <i>Individual Differences in Writing Anxiety during Offline and Online Exams: An Interview Study with University Students in Hungary</i>	4
Aziz, Awder Raza: <i>Examining Iraqi Kurdish EFL learners' perceptions towards intercultural communicative competence</i>	4
Borbély, Beáta: „Vannak olyan kórházi dolgozók is, akik emberi hangnemben nyilvánulnak meg.” – A szülészeti ellátásban tapasztalt verbális abúzus és a pozitív kommunikációs gyakorlatok példái az anyai narratívákban	6
Braham, Nour Ben: <i>Wesh as a mirative marker in contemporary French: A cognitive pragmatics approach</i>	8
Gyimesi, Alexandra: <i>How to test formulaic sequences in Hungarian learners of German?</i>	10
Hagymási, Judit: <i>Csak-ot tartalmazó kifejezések értelmezésének vizsgálata óvodásoknál</i>	11
Kaiser, Kamilla: <i>A Találj ki új szót projekt vizsgálata az udmurt nyelvben</i>	13
Kaw, Mai Nelly: <i>Non-English majors' willingness to communicate in English after COVID-19: An interview study in Hungarian tertiary education</i>	15
Kostic, Adrianna: <i>Minorities in the digital space: Translanguaging practices of Vojvodina Hungarians online</i>	17
Naung, Han Htoo: <i>EFL learners' perceptions of their teachers' explicit motivational strategies: A questionnaire study in the Hungarian higher education context</i>	19
Silhavy, Zita: <i>Diachronic Analysis of Positive Face-Threatening Acts in Disney Movies: an Analysis of Princesses and "Saying No"</i>	21
Szakács, Eszter: <i>A szemmozgás és a munkamemória szerepe a következtetési szövegértésben idegen nyelven: Egy szemkamerás pilot vizsgálat</i>	23
Szánthó, Zsuzsa: <i>Egy tréning hatása az idegen nyelvi szorongásra, valamint a magánhangzószerű hezitálások és a hezitációs szerepben használt diskurzusjelölők gyakoriságára</i>	25
Taşdemir, Nilay Nur – Naji, Ahmad: <i>Freelisting: Insights into university students' categorization of drinks, emotions, friendship, and success in Hungary, Jordan, and Türkiye</i>	27
Virág, Nándor: <i>A magyar WORDNET alkalmazása főnevek szemantikai kategóriáinak definiálására</i> ..	28
Yibo, Liang: <i>A contrastive study of cancer metaphors in English and Chinese</i>	30
Zhao, Xuan: <i>A corpus study of figurative sense and euphemism in the case of perception verbs "taste" in Mandarin Chinese</i>	31

INDIVIDUAL DIFFERENCES IN WRITING ANXIETY DURING OFFLINE AND ONLINE EXAMS: AN INTERVIEW STUDY WITH UNIVERSITY STUDENTS IN HUNGARY

Baha' Al-Deen Alnawas

Eötvös Loránd University, Faculty of Humanities

bahaaalnawas@student.elte.hu/bahaa.alnawas2014@gmail.com

This study investigates individual differences in writing anxiety among English-major students during offline and online exams, specifically examining foreign language anxiety (FLA), computer anxiety (CA), and test anxiety (TA). While extensive research exists on FLA and TA in language learning, limited attention has been given to the compounded anxieties students face in online assessment settings. This study addresses that gap by exploring how these anxieties manifest uniquely in each exam format and how each format might trigger distinct anxiety factors and coping strategies among students. A qualitative approach was employed, using semi-structured interviews with 12 MA-level students from two major universities in Budapest. Unlike prior studies, which largely relied on quantitative scales to measure learning-stage anxiety (e.g., Gracia-Castro & O'Reilly, 2022; Liu & Yuan, 2021; Pratiwi et al., 2022), this research focuses on evaluation-specific anxieties. The interviews captured participants' detailed accounts of their experiences, coping strategies, and emotional responses to both online and offline exams. Results indicate that participants encounter distinct anxiety triggers in each exam format. While many students expressed comfort with online exams due to their familiarity with technology and flexible conditions, technical concerns such as internet stability and the potential for disruptions significantly impacted their anxiety levels. Conversely, offline exams were associated with greater anxiety due to environmental factors, such as classroom settings, and the absence of digital conveniences like spelling tools. Students employed various strategies to manage these anxieties, including preparatory writing exercises and personalized study routines. The findings underscore the need for tailored support mechanisms in language education to address the unique anxieties associated with diverse exam formats. This study contributes to applied linguistics by examining the intersection of digital assessment, language learning anxiety, and individual coping strategies, providing implications for optimizing both online and offline assessment practices.

References

- García-Castro, V., & O'Reilly, J. (2022). Foreign language anxiety and online engagement during the COVID-19 pandemic: A comparison between EMI and FMI university students. *English Teaching & Learning*, 46(3), 273–291.
- Liu, M., & Yuan, R. (2021). Changes in and effects of foreign language classroom anxiety and listening anxiety on Chinese undergraduate students' English proficiency in the COVID 19 context. *Frontiers in Psychology*, 12. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.670824>
- Pratiwi, N. P. A., Paramartha, A. G. Y., & Utami, I. A. M. I. (2022). Can e-portfolios reduce 59 foreign language anxiety in online speaking courses during the COVID-19 pandemic?. *Computer Assisted Language Learning*, 23(2), 38–55.

EXAMINING IRAQI KURDISH EFL LEARNERS' PERCEPTIONS TOWARDS INTERCULTURAL COMMUNICATIVE COMPETENCE

Awder Raza Aziz

University of Szeged, Doctoral School of Linguistics. & Sulaimani Polytechnic University, International English Language Centre

awder.aziz@gmail.com

Being able to communicate and interact appropriately in intercultural domains requires more than merely being competent linguistically. The literature has already established that one needs to be in possession of certain attitudes, abilities, and skills, as well as various competencies, to initiate, maintain, and conclude a conversation or a course of interaction in intercultural settings. These skills and competencies are all framed under the Intercultural Communicative Competence (ICC) construct in language studies (Byram, 2021; Chao, 2013; Baker, 2009; Larsen-Freeman, 2008; Deardorff, 2006; Nault, 2006; and McKay, 2002). The aim of this study is to investigate the perceptions of Iraqi Kurdish EFL learners towards the required attitude and knowledge aspects of Intercultural Communicative Competence (ICC) in a context where English is used as a Lingua Franca. Although several models of ICC exist in the literature, the components of the models seem to be consistent (Deardorff, 2006). Byram's (2021) model of ICC was used in this study since it was found to be the most established model. A questionnaire was adapted from Mai's (2018) study to collect data from 72 advanced-level Iraqi Kurdish EFL learners, and SPSS V.27 was used to describe and analyse the data. The results of this study indicate that the participants had an arguably positive perception towards ICC knowledge and attitudes, and they recognised that they are more likely to interact with non-native speakers of the English language in intercultural settings. It was also discovered that the participants were somewhat doubtful about some of their ICC skills, proud of their cultural and ethnic rather than national identities, and had a more positive attitude towards the native varieties of the language than the non-native ones. The conclusions suggest that although the participants acknowledge the use of English as a lingua franca in intercultural settings, they still prefer the native varieties of the language, tend to focus more heavily on the knowledge dimensions of ICC, and are doubtful of their communication skills and their ability to communicate appropriately in their intercultural encounters. These conclusions highlight the necessity of taking an intercultural perspective in the EFL context. This approach might potentially prepare learners with the knowledge, attitudes, and behaviours needed for effective communication in intercultural settings.

References

- Baker, W. (2009). The cultures of English as a lingua franca. *TESOL Quarterly* 43, 567–592.
- Byram, M. (2021). *Teaching and assessing intercultural communicative competence: Revisited* (2nd edn). Bristol, UK: Multilingual Matters.
- Chao, T. C. (2013). A diary study of university EFL learners' intercultural learning through foreign films. *Language, Culture and Curriculum*, 26, 247–265
- Deardorff, K. D. (2006). Identification and assessment of intercultural competence as a student outcome of internationalization. *Journal of Studies in International Education*, 10(3), 241–266. doi:10.1177/1028315306287002
- Larsen-Freeman, D. (2008). *Complex systems and applied linguistics*. Oxford: Oxford.
- Mai, T. N. H. (2018). Fostering learners' intercultural communicative competence through EIL teaching: A quantitative study. *The Journal of English as an International Language*, 13(2), 133–164.
- McKay, S. L. (2002). *Teaching English as an international language*. Oxford: Oxford University Press.
- Nault, D. (2006). Going global: Rethinking culture teaching in ELT contexts. *Language, Culture and Curriculum*, 19, 314–328.

„VANNAK OLYAN KÓRHÁZI DOLGOZÓK IS, AKIK EMBERI HANGNEMBEN NYILVÁNULNAK MEG.” – A SZÜLÉSZETI ELLÁTÁSBAN TAPASZTALT VERBÁLIS ABÚZUS ÉS A POZITÍV KOMMUNIKÁCIÓS GYAKORLATOK PÉLDÁI AZ ANYAI NARRATÍVÁKBAN

Borbély Beáta

ELTE BTK, Nyelvtudományi Doktori Iskola, Alkalmazott nyelvészeti doktori program

borbelybea23@student.elte.hu

1. Bevezetés

1.1 A kutatás témája és relevanciája, elméleti háttér

Az édesanyákat érintő, szülés közben elszenvedett durva, tiszteletlen, erőszakos bánásmód jelentős, globális szintű közegészségügyi és emberi jogi problémát jelent napjainkban, melyet a világ minden tájáról érkező, a témát középpontba helyező kutatások és tanulmányok egyre szaporodó száma is jelez (Bohren et al., 2015; Sando et al., 2016; WHO, 2014). A szülés körüli kommunikációban több tipikus érzelmi bántalmazási technika is megjelenhet, ebből a jelen kutatás részletesebben a gázlángozást járja körül. A gaslighting egy hatalomgyakorlási forma, melyben az áldozatok valóságát, megéléseit kérdőjelezzik meg. Mindenhol jelen lehet, ahol kialakulhat alá-fölrendeltségi viszony. A családi, párkapcsolati kontextus mellett az utóbbi időben egyre nagyobb figyelem irányul az intézményes színtereken, egészségügyi ellátásban tapasztalt gázlángozás kutatására is (vö. Fielding-Singh & Dmowska, 2022; Fraser, 2021; Sebring, 2021; Riggs & Bartholomaeus, 2018). Ugyanakkor a szakirodalom gyakran utal az egészségügyi ellátásban a pozitív, megerősítő kommunikáció jelentőségére a betegellátás során, kiemelve annak közvetlen hatását a páciensek felépülésének sikerességére, állapotának javulására nézve (vö. Marthy, 2023; Varga, 2011).

1.2. A kutatás célja

Céлом a hazai szülészeti ellátásban tapasztalható verbális abúzus típusait, ezen belül részletesebben a gaslighting jelenségét példákkal illusztrálva bemutatni, valamint az anyák számára pozitív kommunikációt jelentő megnyilatkozásokat is ismertetni. Tágabb cél, hogy a kortárs pragmatikai, diskurzuselemző munkákban csupán periférikusan megjelenő, de a szülés körüli kommunikációban kiemelkedő jelentőségű érzelmi komponenst kiemeljem.

1.3. A kutatás kérdései

Kutatási kérdéseim ennek megfelelően, hogy (1) az elemzett korpuszban az anyák által megélt verbális abúzus mely típusai különíthetők el, (2) ezen belül a gaslighting milyen formá(k)ban jelenik meg, illetve (3) az anyák milyen, számukra elfogadható, megerősítő kommunikációs formákról számoltak be. További kérdésem, hogy (4) a befogadók részéről milyen érzelmi komponensek kötődnek a két kommunikációs stílushoz.

2. Elméleti keret, módszertan, korpusz

Jelen kutatás általános elméleti keretként funkcionális pragmatikai alapra épül, valamint a kritikai diskurzuselemzésre is nagyban támaszkodik. A nők szülésbeszámolóit vizsgálva az egészségügyi dolgozók beszédéről közvetetten vonok le következtetéseket. Ez egy szisztematikus kvalitatív narratívaelemzés, mely induktív módszerrel, a kapott adatokból alkotja meg a kategóriákat, a grounded theory módszertanára támaszkodva. Elemzésem anyagát két anyai szülésbeszámolókat gyűjtő internetes forrás adja, mindkét esetben a 2022-2023-as évek összes anyagát vizsgáltam: a *Másállapotot a szülészetben* civilszervezet Facebook-oldalának 59 darab, anonim, írásos beszámolója, illetve a *Hoztam e világra* művészeti projekt Youtube-csatornájának 84 darab, arccal, névvel vállalt videóinterjúja. A két korpusz terjedelme összesen 212158 szó. A szövegek kommunikációt érintő részeinek kódolását és a kategorizálását a Maxqda szoftver segítségével, míg a videók átíratát az Alrite programmal végeztem.

3. Eredmények

Eredményeim alapján a szülészeti verbális abúzus megjelenhet interperszonális és interszubjektív síkon, utóbbin belül az egyes megnyilatkozások főbb aspektusai szerint elrendezhetők a tudás-cselekvés-érzelem dimenziók mentén. A gázlángozás az interszubjektív abúzustípusokon belül az elsősorban érzelmekre ható megnyilatkozások egy markáns altípusát alkotja, melynek két fő formája azonosítható: az anyával kapcsolatos kérdésekben a külső adatokkal, tényekkel összefüggő gázlángozás, valamint az anya által megélt belső állapotok, érzések tagadása, megkérdőjelezése, lekicsinylése történik a leggyakrabban, az anyai beszámolók alapján. A pozitív kommunikációra – a korpuszok jellegéből adódóan – jóval kisebb számú példa volt fellelhető a narratívákban, így ezek csoportosítása kevésbé differenciált, azok részletesebb elemzése további adatgyűjtés után történhet meg. Az egyes megnyilatkozástípusokhoz az anyák gyakran társították az azzal kapcsolatos megéléseiket, érzéseiket, ezek ismertetése az eredmények fontos komponensét adja.

4. Következtetések

Kutatásom rámutat, hogy a szülészeti ellátásban számottevő problémát jelent a verbális abúzus, melynek az anyai narratívákból származó nagy számú példái a főbb jegyek alapján csoportokba rendezhetők, jellegzetes típusokat alkotnak. A verbális abúzus egy markáns altípusaként megjelenik a gázlángozás, mely nemcsak az előfordulások arányát, hanem az érzelmi komponenst elemezve a károkozás mértékét tekintve is kiemelkedő jelentőségű. Az

anyák beszámolóí alapján az általuk pozitívnak tartott kommunikációs attitűd és az ahhoz társított érzelmek, megelégek kiemeléésével világossá válik a két stílus közötti szakadék, mely a probléma azonnali orvoslása iránti igény mellett jól mutatja a megfelelő kommunikáció súlyát, következményeit az szülészeti ellátásban.

A verbális abúzus jelenségének szisztematikus vizsgálata, annak eredményei egyrészt hosszú távon az orvosi kommunikáció fejlesztésében is felhasználhatók egy empatikusabb betegállátás céljából, másrészt a traumatikus eseményeket átélrt anyák számára is segítséget nyújthat az őket ért események megértésén, tudatosításán át azok feldolgozásában.

Irodalom

- Bohren, M. A., Vogel, J. P., Hunter, E. C., Lutsiv, O., Makh, S. K., Souza, J. P., Aguiar, C., Saraiva Coneglian, F., Diniz, A. L. A., Tunçalp, Ö., Javadi, D., Oladapo, O. T., Khosla, R., Hindin, M. J. & Gülmezoglu, A. M. (2015). The mistreatment of women during childbirth in health facilities globally: a mixed-methods systematic review. *PLoS Med.* 2015,12(6)
<https://doi.org/10.1371/journal.pmed.1001847>. (Utolsó elérés: 2023. dec. 8.)
- Fielding-Singh, P. & Dmowska, A. (2022). Obstetric gaslighting and the denial of mothers' realities. *Social Science & Medicine*, 301, 114938.
- Fraser, S. 2021. The toxic power dynamics of gaslighting in medicine. *Canadian Family Physician* 67(5): 367
- Marthy, A. (2023). Nyelvi Interakciók Elemzése a Szülészeti Ellátásban Magyar Szaknyelv a Külföldi Szülésznőhallgatók Képzésében. Doctoral dissertation, University of Pécs.
- Riggs, D. W. & Bartholomaeus, C. (2018). Gaslighting in the context of clinical interactions with parents of transgender children. *Sexual and relationship therapy*, 33(4), 382–394.
- Sando, D., Ratcliffe, H., McDonald, K., Spiegelman, D., Lyatuu, G., Mwanyika-Sando, M., Emil, F., Wegner, M. N., Chalamilla, G. & Langer, A. (2016). The prevalence of disrespect and abuse during facility-based childbirth in urban Tanzania. *BMC pregnancy and childbirth*, 16, 1–10.
- Sebring Jennifer C. H. (2021). Towards a sociological understanding of medical gaslighting in western health care. *Sociology of Health & Illness*, August, 1467–9566.13367.
- Varga, K. (2011). A szavakon túl. Kommunikáció és szuggesztió az orvosi gyakorlatban. Medicina Kiadó Zrt.
- WHO = World Health Organization 2014. *The prevention and elimination of disrespect and abuse during facility-based childbirth*. Geneve: HRP. https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/134588/WHO_RHR_14.23_eng.pdf?sequence=1 (Utolsó elérés: 2023. szept. 12.)

WESH AS A MIRATIVE MARKER IN CONTEMPORARY FRENCH: A COGNITIVE PRAGMATICS APPROACH

Nour Ben Braham

Eötvös Loránd University
nourbb@student.elte.hu

1. Introduction

Mirativity is a linguistic category that conveys the speaker's surprise or unexpectedness regarding the expressed information (cf. DeLancey, 1995). According to Aikhenvald (2012), languages exhibit considerable variation in how they express mirativity. Some languages, like Turkish, use specific morphological markers, while others rely on tone or word order changes. DeLancey (2001) describes mirativity as integral to a speaker's epistemic stance, marking not only surprise but also shifting the speaker's authority or confidence in the information. For instance, the Turkish suffix *-mis* shows that the piece of information is not first-hand for the speaker:

- (1) Kemal gel-mis.
Kemal come-MIR
Kemal came (allegedly).’ (DeLancey 1997; 37)

Additionally, mirativity in French is a rising topic of the moment, one study shows that lexical items like *aller* (‘to go’) can adopt mirative functions through specific contextual and pragmatic uses (Celle & Lansari, 2015). The present study aims to contribute to the research of French discourse by exploring the use of the particle *wesh* as a mirative marker, which is a colloquial expression, used in oral speech that originates from Maghrebi Arabic; *waš*. وش ‘what’ or ‘what’s up’.

The research addresses the following questions: i) does *wesh* function as a mirative marker in contemporary French? ii) how can we identify mirative uses of *wesh*? and iii) does it conserve its original meaning, or has it gained other conversational functions?

Guerin (2024) and Canal (2018) analyze *wesh* as a tool for managing conversational flow and expressing stance. In fact, in French, the particle has evolved to be a versatile discourse marker that has distinct functions including i) greetings; ii) exclamations; iii) It also serves as a noun referring to an individual who uses this interjection on every occasion or a discourse type used by these individuals (Canal, 2023; 76). Corpus analysis reveals the most common use of *wesh* as an exclamation (around 72% by 2020), with a decline in its use as a greeting over time (id. 84).

2. Methods

For this study I rely on the Leipzig corpora collection for the French language that provides a wide variety of subcorpora, namely mixed corpus, news, private-ommert, private, private-stadler and web. Data extraction involves querying for *wesh* within the LCC’s French corpora, prioritizing contexts like social media posts, blogs, and forums, with 95,623,932 sentences. Each example was analyzed for syntactic position and contextual function to determine whether *wesh* introduces a piece of information expressing surprise or not. The study combines quantitative analysis, examining frequency cooccurrences, and distribution across contexts, with a qualitative approach, interpreting selected examples to illustrate *wesh* as a discourse marker.

Results. Preliminary results show that *wesh* functions as discourse marker in contemporary French that can convey mirative meanings in some contexts. The study reveals the syntactic flexibility of *wesh* (appearing at the beginning of statements or as a standalone exclamation) as a discourse marker for the following information. From the French mixed corpus based on material from 2012 with 74,823,426 sentences, 66 instances of *wesh* were found of which 10 indicated mirative usage by observing the co-text and context in these occurrences. In this case 15% of the findings represent a case of mirative (2).

- (2) Mais wesh ce trailer de FINAL FANTASY XVI est
but WESH this trailer DEM.F Final Fantasy XVI be.PRS.3SG
une dinguerie [...]
ART.F silly
‘But what, this trailer of the Final Fantasy XVI is silly’ [...] (https://t. (www.jeuxvideo.com, collected on 20/10/2022))

On the other hand, the news corpus based on material from 2020 with 7,566,888 sentences indicated a lower number of sentences with mirative *wesh* with 2 sentences out of 8. Another news corpus from 2022 shows lower numbers of sentences by 1 mirative use of *wesh* out of 9. This indicates that *wesh* being a new linguistic occurrence in the contemporary French, it still doesn’t show up in a corpus such as the news, considering also the nature of mirativity as an immediate linguistic phenomenon that characterize spoken discourse. Analysis of the Leipzig Corpora further indicates that *wesh* is used by younger speakers in informal settings, particularly on social media or in online conversations, reinforcing its association with youth language and urban identity.

The corpora shows that mirative meaning emerges not from *wesh* itself but from the interaction between speaker and listener as in (2), the speaker highlights that something contrasts with shared expectations. Some of the tools that can identify mirative cases French are word order, syntactic structure, and prior knowledge. Another way to

identify this usage is to look at the original meaning of *wesh*. In fact, the particle has maintained the same meaning it had in the Maghrebi spoken languages, (i.e. ‘what’ or ‘what’s up’) but it had also acquired new ones (3):

- (3) [...] POP. Comment ? Quoi ? Wech wech ? Que se passe-t-il?
 POP how what WESH WESH what REFL HAPPEN-SBJ
 – Parle-r wech wech, comme les jeune-s de-s banlieue-s. [...] talk-INF WESH WESH like ART.PL youngster-PL of-PL suburb-PL
 ‘POP. How? What? Wesh wesh? What’s going on? To talk wesh wesh like youngsters of the suburbs.’
 (Canal 2023; 76)’

Conclusions

Wesh can function as a mirative marker in the contemporary French language; however its use is still limited on a specific demographic and regions. It is also remarkable that the number of uses of *wesh* as an exclamative or mirative marker is increasing compared to its use as a greeting. Additionally, in French where mirativity is not grammaticalized, speakers tend to use discourse markers to convey surprise, in the case of *wesh*, the surprise meaning is embedded in its original use in the Maghrebi spoken languages.

References

- Aikhenvald, A. (2012). The essence of Mirativity. *Linguistic Typology* 16, 435–485. doi :10.1515/lity-2012-0017
 Canal, L. (2024). Le Parcours Diatopique Du Mot Wesh, Impact et Évolution Dans La Langue Française. *Études Romanes de Brno* 45(2), 72–92. <https://doi.org/10.5817/erb2024-2-7>.
 Celle, A. & Lansari, L. L. (2015). On the Mirative Meaning of Aller + Infinitive Compared with Its Equivalents in English. Paris, BRILL eBooks. https://doi.org/10.1163/9789004292772_015.
 DeLancey, S. (1997). Mirativity: The grammatical marking of unexpected information. *Linguistic Typology*, 33–52.
 Guerin, E. (2018). Les “Emprunts Urbains Contemporains”: Une Approche Sociolinguistique d’Un Phénomène Lexical. *SHS Web of Conferences*, 46, <https://doi.org/10.1051/shsconf/20184605003>.
 Leipzig Corpus (2024). Universität Leipzig / Sächsische Akademie der Wissenschaften / InfAI. Accessed 4 Nov. 2024

HOW TO TEST FORMULAIC SEQUENCES IN HUNGARIAN LEARNERS OF GERMAN?

Alexandra Gyimesi

University of Pannonia

gy.szandra93@gmail.com

1. Introduction

1.1. The topic and the relevance of the study, theoretical background (literature review)

When it comes to the assessment of written products of language learners, it has been self-explanatory for a long time to look at factors like grammatical accuracy, vocabulary or coherence. Since Pawley and Syder (1983) it is also emphasized to look for “native-like selection” and the “idiomatic way”. Idiomaticity, recently also operationalized as holistic formulaicity (Köylü et al., 2024) means the target-like use of a wide range of constructions such as multiword sequences and other lexical constructions. In addition, it involves textual context, morphosyntactic choices and pragmatic features and due to its complexity, is best judged holistically by human raters (Smiskova et al., 2012).

1.2. Aim of the study (what scientific problem is addressed)

The aim of this study is to test instruments for a greater study to assess holistic formulaicity and the use of formulaic sequences in Hungarian learners of German in secondary education. The goal of my research is to explore how schooling, experience abroad, extramural activities, learners’ first language (Hungarian) and L2/L3 English affect their holistic formulaicity and their ability to express certain notions (such as inviting, making suggestions or saying goodbye) with target-like multiword sequences.

1.3. Questions and hypotheses of the study

1. How does schooling, experience abroad and extramural activities affect holistic formulaicity -formulaic language use in Hungarian learners of German and English?
2. What influence does L2/L3 English have on formulaic language use in Hungarian learners of German?

2. Methods

In this paper, I will report on a pilot study that aims to assess the instruments. A background questionnaire is used to gain information about the former education, language skills, use, proficiency and attitude of the participants. The instrument to test their holistic formulaicity and their ability to express certain notions (such as inviting, making suggestions or saying goodbye) with target-like multiword sequences is a free writing task, in which they compose a 200-250 word long informal email in German, English and Hungarian to finalize their plans for the weekend together with their friends from Germany, England and Hungary. First, the writing samples in the three languages are rated on holistic formulaicity using a comparative judgement tool. Then, certain frequently used notions (such as inviting, making suggestions or saying goodbye) are retrieved manually to check if they relate to holistic formulaicity scores.

3. Results

Based on the preliminary analysis, participants use a wide range of multiword expressions for invitation, making suggestions and saying goodbye. We expect to find that schooling, namely attending a bilingual secondary grammar school and extracurricular activities can have major influence on the use of target-like multiword sequences and holistic formulaicity of the learners. However further analysis needs to be conducted by the time of the conference to be able to give a more detailed picture of the findings.

4. Conclusions

The researcher strives to capture a potential effect of schooling, experience abroad, extramural activities and the learners’ L2/L3 English, when it comes to holistic formulaicity and intends to show that holistic formulaicity and the correct use of multiword sequences are not always directly proportional.

References

- Köylü, Z., Eryılmaz, N., Pérez-Vidal, C., Gustafsson, H & Verspoor, M. (2024). Longitudinal development of holistic formulaicity, formulaic sequences, and lexical complexity in sojourner diaries: A dynamic usage-based perspective, *Language Learning*.
- Pawley, A., & Syder, F. H. (1983). Two puzzles for linguistic theory: Nativelike selection and nativelike fluency. In J. C. Richards & R. W. Schmidt (Eds.), *Language and Communication* (191–225). London: Routledge.
- Smiskova, H., Verspoor, M., & Lowie, W. (2012). Conventionalized ways of saying things (CWOSTs) and L2 development. *Dutch Journal of Applied Linguistics*, 1(1), 125–142.

CSAK-OT TARTALMAZÓ KIFEJEZÉSEK ÉRTELMEZÉSÉNEK VIZSGÁLATA ÓVODÁSOKNÁL

Hagymási Judit

PPKE BTK Nyelvtudományi Doktori Iskola

hagymasi.judit.0@gmail.com

1. Bevezetés

1.1. Elméleti háttér

Előadásomban azt vizsgálom, hogy a 3–6 éves korosztályba tartozó gyerekek mennyire pontosan vannak tisztában a különféle *csak*-ot tartalmazó kifejezések jelentésével. Elméleti szempontból számos szakirodalom foglalkozik a *csak* partikulával, mind a logikai (É. Kiss, 1998), mind a diskurzusjelölői (Gyuris, 2008) változattal. Ezzel szemben lényegesen kevesebb kutatás található a *csak*-ot tartalmazó kifejezésekkel kapcsolatosan (Hagymási, 2023). Szintén kevés tanulmány számol be a *csak* partikula gyermeknyelvi előfordulásáról. A logikai, fókuszjelző partikula értelmezését vizsgálta Pintér (2017). Azt mutatta ki, hogy a gyermekek már négy és fél éves korban tökéletesen értik a jelentését, vagyis, hogy a fókuszos *csak*-ot tartalmazó mondatok esetében az a fő kijelentés, hogy a releváns halmaz többi elemére nem teljesül az adott állítás (Pintér, 2017: 183). A *csak* partikula gyermeknyelvi produkciójának korpuszos vizsgálatát végezte el Hagymási és Kleiber (2022). Megállapították, hogy az óvodáskorú gyermekek nem csupán értik, hanem aktívan használják is a logikai *csak* partikulát, valamint, hogy – ugyan kisebb mértékben, de – a diskurzusjelölői *csak* is előfordul a 6 évnél fiatalabbak beszédében, mind a hangsúlyos, mind a hangsúlytalan változat. Mindez összhangban áll korábbi kutatásokkal, amelyek különféle diskurzusjelölők viszonylag gyakori gyermeknyelvi előfordulásáról számolnak be (pl. *hát, így, ilyen* (Markó & Dér, 2011), *csak* (Krómer, 2011)). A *csak*-ot tartalmazó kifejezéseket azonban szisztematikusan még nem vizsgálták a nyelvelsajátítás folyamatában. Hagymási és Kleiber (2022) megemlíti, hogy bizonyos alakulatok előfordulnak az óvodások beszédében, mint például a *csakis* vagy az *egyszer csak*.

1.2. A kutatás célja

Jelen kutatásban céloom a gyermeki beszédfejlődés pontosabb megismerése, ezen belül a *csak*-ot tartalmazó kifejezések gyermeknyelvi vizsgálata. Céloom, hogy szisztematikusan megvizsgáljam, a 3–6 éves óvodás gyermekek értik-e az alakulatokat, tisztában vannak-e a pontos jelentésükkel, és hogy másképpen értelmezik-e ezeket, mint a felnőtt beszélők. A vizsgált kifejezések: *csaknem* ('majdnem' jelentésben), *igencsak* ('nagyon' jelentésben), *csak nem* (hangsúlyos *csak* partikulával), valamint a (nem kodifikált helyesírású) *csakazértis* és *csakazértsem* alakulatok. A vizsgálatban szeretném felmérni az óvodás gyermekek pragmatikai tudatosságát, valamint az értést. Elsődleges céloom egy feltáró jellegű kutatás elvégzése, amely alapot adhat egy nagyobb mintán végzett vizsgálathoz. A vizsgálat során tesztelem a kiinduló hipotézist, a metodológiai kérdéseket, valamint tapasztalatokat gyűjthetek.

1.3. A kutatás kérdései, hipotézisei

A kutatás elsődleges kérdése, hogy a 3–6 éves óvodás gyermekek tisztában vannak-e az alakulatok pontos jelentésével. Az alakulatok elméleti vizsgálata és korábbi tapasztalataim alapján hipotézisem (ld. 1. táblázat), hogy a propozicionális jelentést már a 3 évesek is érteni fogják (pl. *igencsak*), de a magasabb szintű mentalizációt igénylő kifejezések (pl. *CSAK nem*), vagy a ritkább alakulatok (pl. *csaknem*) már nehézségeket okoznak. A hipotézishez figyelembe vettem az alakulatok gyakoriságát mind a gyermeknyelvben, mind általánosan a magyar nyelvben.

	3-4 év	4-5 év	5-6 év
<i>igencsak</i>	✓	✓	✓
„ <i>csakazértis</i> ”	✓	✓	✓
„ <i>csakazértsem</i> ”	✓	✓	✓
<i>CSAK nem</i>	–	✓	✓
<i>csaknem</i>	–	–	✓

1. táblázat: Kiinduló hipotézis: az alakulatok várt értéke korosztályi megoszlásban

2. Módszertan

A kutatásban 10 óvodás (3–6 év közötti) gyermeket vizsgálok kérdezős módszerrel, otthoni körülményekben. Mindegyik vizsgált *csak*-os alakulathoz (*igencsak, csaknem, CSAK nem, „csakazértis”, „csakazértsem”*) rövid, néhány mondatos saját mesét társítok (példa az egyik alakulat mesében való megjelenésére: *Hihetetlen, hogy csaknem lekésték a vonatot!*), amelyeket a szülő olvas fel a gyermeknek. A történetek elmondása után 1-1 rövid kérdést teszünk fel az adott kifejezés jelentésére vonatkozóan (pl. *Lekésté a vonatot Leó és az apukája?*). Mindezt hangfelvételen rögzítjük.

3. Eredmények

A vizsgált alakulatok jelentésbeli (tudatelméleti) komplexitása és – elsődlegesen gyermeknyelvi – előfordulási gyakorisága jól jelezte előre a megértés mértékét 3–6 éves óvodásoknál. A kutatás eredményei nagyrészt alátámasztották a hipotéziseket: a legkisebbeknél is problémamentes az értés. Az elsődleges – feltáró jellegű – vizsgálat során a 3 éves óvodás gyermekek is értették a gyermeknyelvben gyakori alakulatokat (*csakazértis, csakazértsem*), valamint a gyermeknyelvben előforduló, csak propozicionális tartalmú *igencsak* kifejezést. Az

alakulatok közül problémát okoznak a magasabb fokú mentalizációt igénylő (*CSAK nem*), illetve a ritkán hallott kifejezések (*csaknem*). Mindezek alapján a kutatás folytatását tervezem nagyobb elemszámú mintán.

4. Következtetések

A hipotézisek nagyrészt alátámasztást nyertek: a 3–6 éves óvodás gyermekek a gyakran előforduló és a csupán propozicionális jelentéssel bíró alakulatokat értették, míg a pragmatikai tudatosság még problémát jelenthet. A *csak* partikula gyermeknyelvi vizsgálatának következő lépése, hogy a *csak*-ot tartalmazó kifejezések értelmezését megvizsgáljam az óvodásoknál óvodai környezetben is. A kutatásban néhány problémára is fény derült, amelyek kiküszöbölését tervezem a következő lépésben. A *CSAK nem* alakulatot feldolgozó mesében nem szerencsés a főszereplők nevének megválasztása (*Mici, Maci*), ugyanis néhány szülő/gyermek összemosta 'Micimaci'. Zavaró tényező esetén (pl. utat tör egy korábbi emlék), vagy ha túl sok a kérdés, célszerű megismételni, visszaidézni a történet releváns részét. A metanyelvi tudatosságot jobban szükséges tekintetbe venni (vö. Hámori 2019), jelen kutatásban ennek megvalósulása azt jelenti, hogy a kisebb gyermekeknél érdemes lenne rávezető kérdéseket feltenni a „hogyan mondanád másképp” helyett. Továbbá a nagyobb mintán végzett kutatáshoz tapasztaltabb „kísérletvezetők”-et érdemes bevonni, óvodapedagógusok személyében.

Irodalom

- É. Kiss, K. (1998). Mondattan. In É. Kiss, K., Kiefer, F. & Siptár, P. (szerk.), *Új magyar nyelvtan* (17–184). Bp.
- Gyuris, B. (2008). A diskurzus-partikulák formális vizsgálata felé. In Kiefer, F. (szerk.), *SMNY IV. A lexikon szerkezete* (639–682). Bp.
- Hagymási, J. (2023). *Csaknem, csak nem, csak azért is, csakazértis? Csak* partikulát tartalmazó konstrukciók vizsgálata. In Balatonyi, et al. (szerk.), *SOI 8. Szemelvények 7* (11–38). Pécs.
- Hagymási, J. & Kleiber, J. (2022). A *csak* partikula gyermeknyelvi vizsgálata. In Bóna, J. & Murányi, S. (szerk.), *A nyelvfelődés folyamata koragyermekkorától kamaszkorig* (57–77). Bp.
- Hámori, Á. (2019). A metanyelvi és metapragmatikai tudatosság jelzései óvodáskorban: 6 éves gyermekek társalgásainak metapragmatikai elemzése. In Bóna, J. & Horváth, V. (szerk.), *Az anyanyelv-elsajátítás folyamata hároméves kor után* (11–32). ELTE Eötvös Kiadó.
- Krómer, A. (2011). Diskurzusjelölők gyerekcipőben – diskurzusjelölők használatának vizsgálata óvodás korcsoportnál. In Boda, I. K. & Mónos, K. (szerk.), *Az alkalmazott nyelvészet ma: innováció, technológia, tradíció. MANYE XX.* (212–217). Bp.–Debrecen. MANYE–Debreceni Egyetem.
- Markó, A. & Dér, Cs. I. (2011). Diskurzusjelölők használatának életkori sajátosságai. In Navracsics, J. & Lengyel, Zs. (szerk.): *Lexikai folyamatok egy- és kétnyelvű közegben* (49–61). Budapest: Tinta Kiadó. (49–61).
- Pintér, L. (2017). A kimerítő értelmezés elsajátítása különböző fókusztipusok esetén. Doktori (PhD) értekezés, Bp: PPKE BTK NYDI.

A TALÁLJ KI ÚJ SZÓT PROJEKT VIZSGÁLATA AZ UDMURT NYELVBEN

Kaiser Kamilla

Szegedi Tudományegyetem, Bölcsész- és Társadalomtudományi Kar, Nyelvtudományi Doktori Iskola, Uráli nyelvészet program

kami.bagoly@gmail.com

1. Bevezetés

Jelen kutatásomban azt vizsgálom, miként illeszkedik az udmurt nyelven 2013-ban végrehajtott *Találj ki új szót* [Малпа выль кыл] projekt a nyelvi tervezés (*language planning, LP*) és nyelvmenedzselés (*language management, LM*) általános keretébe. Mivel az udmurt egy határozottan veszélyeztetett státuszú, Oroszország területén beszélt, kisebbségi helyzetű nyelv (Moseley, 2010), bármely nyelvtervező beavatkozás hatványozott jelentőséggel bírhat rá nézve. Úgy vélem, ennek fényében kiemelten fontos, hogy figyelmet fordítsunk az ott zajló programokra, a kutatás által is hozzájárulva azok jövőbeni sikerességéhez.

A *Találj ki új szót* program, szóalkotóverseny során a szervezők a beszélőközösség bevonásával kerestek udmurt megfelelőket 45 orosz vagy orosz közvetítésű angol átvételre. A lexémák nagyrészt a digitális világ és az üzleti élet témaköréhez kapcsolódnak, mint a *сmapman* [stər' tap] 'startup; újonnan alapított vállalkozás' vagy a *наблук* ['pabl'uk] 'nyilvános oldal a közösségi médiában'.

A Gazzola és szerzőtársai (2024: 2) által meghatározott általános kérdések alapján áttekintem, mi a projekt kiindulási pontja, milyen célokat kívántak elérni a szervezők, milyen eszközöket alkalmaztak ezen célok megvalósításának érdekében, valamint azt, hogy végül milyen eredménnyel zárult a tevékenység.

2. Módszertan

Elsőként kvalitatív megközelítésből mérem fel, hogy a *Találj ki új szót* projekt lépései hogyan illeszthetők be a Haugen (1983), Kloss (1969), illetve Sándor (2003) nyomán meghatározott nyelvi tervezési keretbe, továbbá a Jernudd és Neustupný (1987), majd Kimura (2014) munkáinak segítségével felállított nyelvmenedzselési lépések közé.

Ezt követően, hogy képet kapjunk a tevékenység eredményességéről, egy korpuszalapú, kvantitatív vizsgálattal állapítom meg, hogy a program során létrehozott szavak az udmurt nyelv részévé váltak-e az eltelt időben. Az áttekintett korpuszok, az *Udmurt Corpora Main corpus of literary Udmurt* (Arkhangelskiy & Medvedeva, 2014), a *Corpus of Udmurt-language social media* (Arkhangelskiy 2018) és *Az udmurt nyelv nemzeti korpusza* [Национальный корпус удмуртского языка] (Bezenova, 2019) számos stílust és médiumot lefednek, így biztosítva, hogy a keresett szavak minél nagyobb eséllyel megtalálhatóak legyenek valamelyikükben. Ezzel együtt azokat a találatokat, melyek 2013 előtti szövegekben fordultak elő vagy a projekt kontextusában szerepeltek, kizártam az eredmények közül.

3. Eredmények

A szóalkotóverseny folyamatát összevetve a fent említett elméleti keretekkel megállapítható, hogy a korpusztervezés a kidolgozás, illetve lexikai kiegészítés részébe sorolható, nem illusztrálható vele a nyelvi tervezés egésze. Nyelvmenedzselő szempontból ugyanakkor megjelenik majdnem a teljes folyamat: amennyiben a norma az udmurt nyelvű beszéd, úgy az átvételek használata az ettől való eltérést jelenti, ami megoldást igényel. Ez a megoldás, annak tervezése és megvalósítása bontakozott ki a projekt lépéseiben.

A nyelvmenedzselés utolsó pontja a *visszajelzés*, az elvégzett munka sikerességének mérése. Ahogy írtam, ezt egy korpusz alapú kutatás segítségével mértem fel. Mindössze kettő olyan találat volt – a *Corpus of Udmurt-language social media*-ban – melyek az alkotók szerinti jelentésben és csak 2013 után fordultak elő, ugyanakkor ezek a szavak a másik két korpuszban megjelentek 2013 előtt is, így a projekt ebből a szempontból nem mondható sikeresnek.

4. Következtetések

Számos oka lehet annak, hogy a *Találj ki új szót* program során létrehozott lexémák nem terjedtek el a beszélők körében a 2013 és 2018, illetve 2020 – a korpuszokban található legfrissebb szövegek keletkezési ideje – közti időszakban. Kiemelendő közülük a kis elérés, a neologizmusok nem jutottak el a közösség egészéhez, továbbá, hogy az udmurt nyelv nyelvhasználati szinterei nem minden esetben terjednek ki olyan szférákra, melyekben a szavakat organikusan használni lehetne. Ezzel együtt megállapítható, hogy a projekt szóajánlási és -kiválasztási szakasza sikeresen zajlott, az aktív részvétel az egyének részéről mindenképp arra mutat, hogy van igény hasonló tevékenységekre. A jövőbeni programokkal ugyanakkor érdemes lehet a szavak kontextusára, használati körükre is fókuszálni.

Irodalom

- Arkhangelskiy, T. (2018). *Udmurt Corpora: Corpus of Udmurt-language social media*. http://udmurt.web-corpora.net/udmurt_social_media/search (Letöltés: 2024. 10. 15.)
- Arkhangelskiy, T. & Medvedeva, M. (2014). *Udmurt Corpora: Main corpus of literary Udmurt*. http://udmurt.web-corpora.net/index_en.html (Letöltés: 2024. 10. 15.)
- Bezenova, M. P. [Безенова, М. П.] (2019). *Az udmurt nyelv nemzeti korpusza* [Национальный корпус удмуртского языка.] <http://udmcorpus.udman.ru/home> (Letöltés: 2024. 10. 20.)

- Gazzola, M., Grin, F., Cardinal, L. & Heugh, K. (2024). Language policy and planning: from theory to practice. In Gazzola, M., Grin, F., Cardinal, L. & Heugh, K. (Eds.), *The Routledge Handbook of Language Policy and Planning* (1–31). Routledge.
- Haugen, E. (1983). The implementation of corpus planning. In Cobarrubias, J. – Fishman, A. J. (eds.) *Progress in Language Planning* (269–289).
- Jernudd, B. H. & Neustupný, J. V. (1987). Language planning: for whom? In L. Laforge (ed.), *Actes du Colloque international sur l'aménagement linguistique / Proceedings of the International Colloquium on Language Planning* (69–84). Les Presses de L'Université Laval.
- Kimura, G. C. (2014). Language management as a cyclical process: A case study on prohibiting Sorbian in the workplace. *Slovo a slovesnost*, 75(4), 255–270.
- Kloss, H. (1969). *Research Possibilities on Group Bilingualism: A Report*. International Center for Research Bilingualism.
- Moseley, C. (főszerk.) (2010). *Atlas of the World's Languages in Danger. Third edition*. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.
- Sándor, K. (2003). Nyelvtervezés, nyelvpolitika, nyelvművelés In Kiefer, F. & Siptár, P. (szerk.) *A magyar nyelv kézikönyve* (381–409). Akadémiai Kiadó.

NON-ENGLISH MAJORS' WILLINGNESS TO COMMUNICATE IN ENGLISH AFTER COVID-19: AN INTERVIEW STUDY IN HUNGARIAN TERTIARY EDUCATION

Mai Nelly Kaw

Eötvös Loránd University, Budapest, Hungary
nellykaw.mai.mm@gmail.com

1. Introduction

1.1 The topic and the relevance of the study, theoretical background (literature review)

Willingness to communicate (WTC) in a second language (L2) plays a critical role in language learning success, as it affects the extent to which learners engage in real-world communication. Higher WTC is linked to increased L2 use, greater communicative competence, and better learning outcomes, making it essential in academic and informal settings (Clément, et al., 2003; Yashima, 2002; Kang, 2005). In Hungarian higher education, understanding WTC among non-English majors, who often face unique challenges and limited English proficiency, is vital to creating supportive environments that foster language development. This study seeks to address the underexplored WTC of non-English majors, especially in the post-COVID-19 context, where shifts in language learning environments and psychological factors may have impacted students' communication willingness.

WTC was initially conceptualized in L1 studies as a personality trait that influences communication tendencies across contexts (McCroskey & Richmond, 1991; Baker & MacIntyre, 2000). In the 1990s, researchers extended this concept to L2 settings, defining it as the readiness to engage in L2 communication at a specific time with certain individuals (MacIntyre et al., 1998). Unlike L1 WTC, L2 WTC is viewed as a dynamic construct, subject to both trait and situational influences (MacIntyre et al., 1999, 2007). Studies show that factors such as classroom atmosphere, motivation, perceived competence, and self-confidence significantly impact L2 WTC (Khajavy et al., 2016; Lee & Drajeti, 2019). Recently, positive psychology perspectives have examined the influence of factors like grit and enjoyment on WTC, highlighting the role of positive emotions in promoting communication (Lee & Hsieh, 2019; Lee & Taylor, 2022). However, there is limited research on WTC in multilingual settings, with few studies finding no significant correlation between multilingualism and WTC (Dewaele & Dewaele, 2018; Barrios & Acosta-Manzano, 2021). Given the scarcity of studies in this area, particularly among non-English majors in Hungary, this research aims to fill the gap by investigating factors that influence WTC in academic and informal contexts. By focusing on both classroom and non-classroom settings, this research seeks to identify specific elements that enhance or inhibit students' WTC. Addressing this scientific problem can provide insights into how educational strategies can be tailored to support non-English majors, fostering environments that encourage English communication and improving language learning outcomes.

1.2. Aim of the Study

The study aims to explore factors influencing the willingness of non-English major students to communicate in English in Hungarian higher education.

1.3 Questions and Hypotheses of the Study

What characterizes non-English majors' willingness to communicate in English inside and outside the classroom in their own view in the context of Hungarian tertiary education?

2. Method

This research utilized a qualitative approach, conducting semi-structured interviews with 10 non-English major students from a Hungarian university, including both Hungarian nationals and international students. This diversity offered a broad range of perspectives on willingness to communicate (WTC) in English within the Hungarian educational setting. Each interview, lasting between 30 and 45 minutes, was audio-recorded with participants' consent to ensure precise data collection. The interview questions focused on exploring WTC both within and beyond classroom settings and identifying factors influencing students' communication behaviours. Thematic analysis was conducted based on Braun and Clarke's (2006) framework, with systematic coding and theme development guided by Creswell's (2009) methodology. This qualitative approach allowed for an in-depth, contextual exploration of students' communicative attitudes and behaviours, enriching the study's findings on the factors impacting WTC in Hungarian higher education.

3. Results

The study indicates that non-English majors' WTC in English within Hungarian higher education may be influenced by a range of contextual factors, including classroom atmosphere, familiarity with discussion topics, interpersonal comfort, confidence in proficiency, interlocutors, motivation, emotional states, and personality traits. Students appear to demonstrate a higher level of WTC in structured academic settings, particularly when engaging with supportive peers or teachers. However, their WTC tends to diminish in informal contexts, where a preference for using their native language is often observed. These findings suggest the potential value of creating supportive, low-pressure environments to facilitate and enhance students' WTC in English.

4. Conclusions

This study provides insights into the factors shaping non-English majors' WTC in English within the Hungarian tertiary education context. The findings highlight that students' WTC is highly context-dependent, with greater willingness observed in structured, supportive academic settings compared to informal, social situations. Interpersonal comfort, especially with non-judgmental peers or instructors, plays a crucial role in encouraging English use, while confidence in proficiency and familiarity with topics boost students' readiness to communicate. Personality traits, emotions, motivation and preferences in digital communication further influence WTC. To foster higher WTC, educational strategies should prioritize inclusive, low-pressure environments and emphasize the value of feedback, creating spaces where students feel comfortable practicing English. These conclusions underscore the importance of understanding individual and contextual factors in supporting language development among non-English majors in multilingual educational settings.

References

- Baker, S. C. & MacIntyre, P. D. (2000). The role of gender and immersion in communication and second language orientations. *Language Learning*, 50(2), 311–341.
- Barrios, E. & Acosta-Manzano, I. (2021). Factors predicting classroom WTC in English and French as foreign languages among adult learners in Spain. *Language Teaching Research*.
- Braun, V. & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77–101. <https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa>
- Clément, R., Baker, S. C. & MacIntyre, P. D. (2003). Willingness to communicate in a second language: The effects of context, norms, and vitality. *Journal of Language and Social Psychology*, 22(2), 190–209. <https://doi.org/10.1177/0261927X03022002003>
- Creswell, J. W. (2009). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods approaches* (3rd ed.). Sage.
- Dewaele, J.-M. & Dewaele, L. (2018). Learner-internal and learner-external predictors of willingness to communicate in the FL classroom. *Journal of the European Second Language Association*, 2(1), 24.
- Kang, S. (2005). Dynamic emergence of situational willingness to communicate in a second language. *System*, 33, 277–292.
- Khajavy, G. H., Ghonsooly, B., Hosseini, A. & Choi, C. W. (2016). Willingness to communicate in English: A microsystem model in the Iranian EFL classroom context. *TESOL Quarterly*, 50, 154–180.
- Lee, J. S. & Drajati, N. A. (2019). Affective variables and informal digital learning of English: Keys to willingness to communicate in a second language. *Australasian Journal of Educational Technology*, 35(5), 168–182.
- Lee, J. S. & Hsieh, J. C. (2019). Affective variables and willingness to communicate of EFL learners in in-class, out-of-class, and digital contexts. *System*, 82, 63–73.
- Lee, J. S. & Taylor, T. (2022). Positive psychology constructs and extramural English as predictors of primary school students' willingness to communicate. *Journal of Multilingual and Multicultural Development*, 1–19.
- MacIntyre, P. D. (2007). Willingness to communicate in the second language: Understanding the decision to speak as a volitional process. *The Modern Language Journal*, 91, 564–576.
- MacIntyre, P. D., Babin, P. A. & Clément, R. (1999). Willingness to communicate: Antecedents and consequences. *Communication Quarterly*, 47(2), 215–229.
- MacIntyre, P. D., Dörnyei, Z., Clément, R. & Noels, K. A. (1998). Conceptualizing willingness to communicate in a L2: A situational model of L2 confidence and affiliation. *Modern Language Journal*, 82(4), 545–562. <https://doi.org/10.1111/j.1540-4781.1998.tb05543.x>
- McCroskey, J. C. & Richmond, V. P. (1991). Willingness to communicate: A cognitive view. In M. Booth-Butterfield (Ed.), *Communication, cognition, and anxiety* (19–37). Sage.
- Yashima, T. (2002). Willingness to communicate in a second language: The Japanese EFL context. *The Modern Language Journal*, 86(1), 54–66. <https://doi.org/10.1111/1540-4781.00136>

MINORITIES IN THE DIGITAL SPACE: TRANSLANGUAGING PRACTICES OF VOJVODINA HUNGARIANS ONLINE

Adrianna Kostic

University of Szeged, Hungary

adrianna.r.kostic@gmail.com

1. Introduction

More and more frequently, scholarly interests are shifting towards analyzing and making sense of language use in combination with social life and identity where the term ‘translanguaging’ attracts the main focus. Multilingualism and translanguaging support some of the same ideas, whereby the speaker transcends linguistic boundaries and uses multiple languages in communication regardless of their proficiency in those (Aleksić & García, 2022; Androutsopoulos, 2015), while translanguaging also has a social dimension to it, where the choice to translanguaging is very often an intentional one and has an identity marker function (Androutsopoulos, 2015). Multilingualism aims to erase the boundaries between languages that have been socio-politically constructed and separated, and, instead, views languages as interconnected complex systems (Androutsopoulos, 2015). Due to monolingual ideologies that view languages in separation and reject non-normative language use, multilingual communication has long been stigmatized despite being integral parts of people’s communicative practices around the world (Aleksić & García, 2022). One of the most multilingual areas of Serbia is Vojvodina (Trombitás & Szügyi, 2019), where one of the largest cities, Subotica, is home to as many as fourteen languages spoken as native tongues, many with an official status (Statistical Office of the Republic of Serbia 2012; Trombitás & Szügyi, 2019). Research so far on Vojvodina Hungarians’ multilingualism illustrates how the use of digital platforms, experience with digital media, language attitudes, and identity all affect and constantly shape one another. Although Vojvodina Hungarians continue to face challenges, mainly linguistic and social discrimination, they nevertheless express their desire to prioritize the preservation of their language and culture, which is especially taking place more and more often in online settings. These findings also illustrate the importance of considering factors like language choice, digital literacy, and cultural identity in understanding the experiences of minority language communities in the digital age (Lee, 2014; Androutsopoulos, 2015).

In light of the above, the present small-scale study aimed to gain insight into Vojvodina Hungarians’ digital habits and online linguistic practices, and focuses on the same topic as an earlier study (Kostic, 2024), where similar research questions were approached with different data collection tools and methods. To approach some of these questions from a slightly different perspective, semi-structured interviews were conducted with some of the same participants who provided data for the previous study, Kostic (2024). The present study aims to answer the following questions:

1. To what extent are Vojvodina Hungarians involved in digital spaces and digital content creation and sharing?
2. What for and how do Vojvodina Hungarians use their languages in digital spaces?
3. What factors affect the language choices of Vojvodina Hungarians in digital spaces?

2. Methods

Through Facebook groups, the study invited Vojvodina Hungarians of all ages, genders, and occupations to tell their stories and share their experiences in semi-structured interviews. A total of 12 Vojvodina Hungarians gave interviews, who were ethnically Hungarian, spoke Hungarian as an L1, but eight individuals also spoke Serbian well, and six of them spoke English as an additional language they learned either at school or through the internet, and all 12 individuals owned at least two digital devices (mainly smartphones, smart TVs, and a PC or a laptop). The collected interview data was analyzed individually, and emergent themes were established, as each of the interviewees shared valuable information about their digital lives and linguistic habits online. The questions were adapted from Kostic (2024) to interview format and took 30-40 minutes on average. Each section covered a different discussion topic and were semi-structured in nature to give participants more freedom and opportunity to express their attitudinal standpoints, share their digital and linguistic habits, and their overall experience with language use and social media in the Vojvodina Hungarian setting, as well as their history with digital devices, the internet, and social media. The questions were formed by incorporating Lee’s (2014) techno-biographical approach and to some extent Helsper and Eynon’s (2010) approach to testing Digital Nativeness. Helsper and Eynon (2010) hypothesized that being a Digital Native (i.e. a person who grew up with technology and uses it as an integral part of their life in many walks of life (c.f. Prensky, 2001)) does not rely solely on one’s birthyear. Instead, age should be considered in combination with experience (years of contact with and use of the internet) and breadth of use (i.e. how integrated the internet is in one’s life and what activities are done online).

3. Results

The semi-structured interviews helped reveal that the Vojvodina Hungarian interviewees had very individual yet overlapping “life stories in relation to technology” (Lee, 2014: 94) as well as linguistic choices and habits in general. The Vojvodina Hungarian participants are becoming more and more reliant on digital technologies for various aspects of life, ranging from communication and information gathering to running errands online. Their

stories indicated that the majority are online very often (up to 5-6 hours on a daily basis) and tend to communicate and look up information on the internet much more frequently nowadays as opposed to 10-15 years ago, when their main source of information was the television, radio, newspaper, or seeking information directly from other people. Their spoken and written interactions were described and presented through shared screenshots of their private conversations (with prior consent given) in detail, which were found to be characteristic of multilingual speech. Very frequently, Hungarian, English, and Serbian were often being mixed in various ways, from the level of sentences to entire paragraphs. The participants described these multilingual examples as intentional acts of communication, originating from their desire to display their Vojvodina Hungarian identity, thus foregrounding the vital role translanguaging plays in shaping their online (but in the meantime, also their offline) identities. Similarly to online settings, translanguaging and switching between languages one speaks is also an integral part of the Vojvodina Hungarians' face-to-face conversations. As some stated, it regularly occurs that conversations take place in two or sometimes even three languages at once, often without much thought given to them. Some also emphasized that the reason they choose to translanguange is not only due to the entertaining and inclusive nature of this speech, but also because they find it much easier to express themselves through translanguaging instead of only speaking one language. As opposed to the Vojvodina setting, participants expressed that they often find it difficult to fit in with the wider monolingual Hungary Hungarian community for similar reasons, but mainly due to the lack of possibility of self-expression through multilingual means. Overall, they find their language choices and translanguaging often depend on the topic of their conversations, sometimes their shared history with the other person, but one thing they all emphasized was that it usually came naturally (see also Aleksić & García, 2022), and they do not pay too much attention to it when it occurs. Their language choices in each case are influenced by a combination of contextual, linguistic, social, and personal factors, in line with results of previous studies on similar topics (Androutsopoulos, 2015; Lee, 2014; Helsper & Eynon, 2010).

4. Conclusion

The present study sought to gain insight into Vojvodina Hungarians' digital habits and digital language practices from a qualitative perspective as an extension to a previous study on the same topic (Kostic, 2024). The Vojvodina Hungarian participants in the present study displayed differing life stories in relation to technology (cf. Lee, 2014), but with several noteworthy overlaps regarding their experience with the digital era, their language choices and factors affecting those, as well as their translanguaging. The results showed that the participants are highly digital oriented, often turning to the internet first for information, entertainment, communication, or to run errands digitally. Multilingual practices are common among the participants and are integral parts of their speech and written texts, and their language choices are often dependent on environmental, social, and very frequently personal factors (including skills and knowledge, intention of messages, membership, belonging, and identity), especially when it comes to translanguaging as an identity marker. While the present study has not focused wholly on the Digital Native hypothesis (Helsper & Eynon, 2010), it did however gain detailed insight into some of the same factors and aspects closely related to Helsper and Eynon's (2010) hypothesis, mainly experience with and exposure to digital devices and the internet and breadth of use, which should gain more focus in future studies along with language choices and translanguaging to gain a fuller understanding of their interconnectedness.

References

- Aleksić, G. & García, O. (2022). Language beyond flags: teachers' misunderstanding of translanguaging in preschools. *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*, 25(10), 3835–3848. DOI: 10.1080/13670050.2022.2085029.
- Androutsopoulos, J. (2015). Networked multilingualism: Some language practices on Facebook and their implications. *International Journal of Bilingualism*, 19(2), 185–205.
- Helsper, Ellen Johanna, and Rebecca Eynon. 2010. Digital natives: where is the evidence? *British Educational Research Journal*, 36(3), 503–520.
- Kostic, A. (2024). Minorities in the digital space: Vojvodina Hungarians' digital presence, language choices, and language use online. *Philologia*, 22(1), 15–51.
- Lee, C. (2014). Language choice and self-presentation in social media: the case of university students in Hong Kong. In Seargeant, P. & Caroline T. (eds), *The language of social media: Identity and community on the Internet* (91–111).
- Prensky, M. (2001). Digital natives, digital immigrants. *On the horizon*, 9(5), 1–6.
- Statistical Office of the Republic of Serbia (2012). *Ethnicity. Data by Municipalities and Cities*. Belgrade: Statistical Office of the Republic of Serbia.
- Trombitás, T. & Szügyi, É. (2019). Education Language Choice of Hungarian ethnic diaspora communities in Vojvodina (Serbia). *Deturope*, 11(2), 54–74.

EFL LEARNERS' PERCEPTIONS OF THEIR TEACHERS' EXPLICIT MOTIVATIONAL STRATEGIES: A QUESTIONNAIRE STUDY IN THE HUNGARIAN HIGHER EDUCATION CONTEXT

Han Htoo Naung

Language Pedagogy and English Applied Linguistics Ph.D. Programme, Faculty of Humanities, Eötvös Loránd University (ELTE), Budapest, Hungary

samsonhanhtoo@gmail.com

1. Introduction

Language teachers play a vital role in the development of their students' motivation to learn a foreign language. According to Dörnyei and Ushioda (2011), "almost everything a teacher does in the classroom has a motivational influence on students, which makes the teacher's behaviour a powerful motivational tool" (:109). Kálmán (2023) states that the role of teacher is connected to the explicit use of motivational strategies or techniques in the classroom setting to promote the level of learners' motivation. However, little attention has been paid to the role of the teachers in motivating language learners (Dewaele et al., 2018). To put it in another way, empirical studies focusing on the ways in which adult learners of English, especially students at tertiary level, may be motivated, can rarely be found in the EFL context, although the teacher's role is said to be important in creating and maintaining a motivating classroom setting (Kálmán, 2018).

The present study aims to investigate EFL learners' perceptions concerning one particular motivating factor, namely their university EFL teachers' use of explicit motivational strategies in the Hungarian higher education context.

The following research questions were addressed:

RQ1: Which of the motivational strategies used by university EFL teachers do EFL learners perceive to be motivating in the Hungarian higher education context?

(i) Are there any differences between the perceptions of Hungarian students and international students with regard to their EFL teachers' explicit motivational strategies?

(ii) Are there any differences between the perceptions of male and female participants with regard to their EFL teachers' use of explicit motivational strategies?

RQ2: What characterises the correlational relationships of the scales?

2. Methods

This study uses a quantitative method to explore which motivational strategies of tertiary EFL teachers are perceived to be motivating by their learners. The choice of a quantitative approach has been driven by three main reasons. Firstly, this study intends to measure the reliability of the adapted motivational strategies constructs from three previous empirical research studies (Alrabai, 2014; Cheng & Dörnyei, 2007; Guilloteaux, 2013) in the context of Hungarian higher education. The second reason for using this method was to reach a larger number of participants, and to get results that can be generalisable. Finally, to be able to also identify the correlational relationships between the scales, a quantitative questionnaire was deemed to be an appropriate instrument (Dörnyei, 2007). The data is collected from several universities in Hungary, using a 5-point Likert scale questionnaire survey, focusing only on motivational strategies related to EFL teacher behaviours.

3. Results

The results of the study show that Displaying appropriate teacher behaviours Creating a pleasant classroom climate, promoting learners' self-confidence, and Recognising learners' effort prove to be among the most important motivational dimensions among the learners. The strongest correlations appeared between the scales of Recognising learners' effort and Promoting learners' self-confidence, and between the Creating a pleasant classroom climate and Displaying appropriate teacher behaviour scales. This implies that if the participants are motivated by the teacher recognising and appreciating their effort, they are equally motivated by the teacher boosting learners' self-confidence. It also indicates that appropriate teacher behaviour plays a vital role in establishing a supportive and pleasant classroom climate where learners feel comfortable and motivated.

4. Conclusions

Knowing the most motivating motivational strategies might be beneficial for both pre-service and in-service EFL teachers through which they can enhance their learners' motivation. In addition, administrators and teacher trainers should also take these results into consideration and introduce them to not only pre-service but also in-service teachers when conducting a teacher training course. The findings of this research will aid and complement the current L2 motivation theories from the point of view of the EFL learners' perceptions regarding their university EFL teachers since no research has been conducted in recent years in the context investigated.

References

- Alrabai, F. (2014). Motivational practices in English as a Foreign Language classes in Saudi Arabia: Teachers beliefs and learners perceptions. *Arab world English journal*, 5(1), 224–246.
- Cheng, H. F. & Dörnyei, Z. (2007). The use of motivational strategies in language instruction: The case of EFL teaching in Taiwan. *International Journal of Innovation in Language Learning and Teaching*, 1(1), 153–174.

- Dewaele, J.-M., Gnokou, C. & Mercer, S. (2018). Do ESL/EFL teachers' emotional intelligence, teaching experience, proficiency and gender affect their classroom practice? In A. J. Martínez (Ed.), *Emotions in second language teaching* (125–141). Springer.
- Dörnyei, Z. (2007). *Research methods in applied linguistics. Quantitative, qualitative and mixed methodologies*. Oxford University Press.
- Dörnyei, Z. & Ushioda, E. (2011). *Teaching and researching motivation*. Pearson Education Limited.
- Guilloteaux, M. J. (2013). Motivational strategies for the language classroom: Perceptions of Korean secondary school English teachers, *System*, 41(1), 3–14.
- Kálmán, Cs. (2018). EFL teachers' motivation and motivational impact in corporate contexts. *Journal of Adult Learning, Knowledge and Innovation*, 2(1), 33–47.
- Kálmán, Cs. (2023). Supermotivators in language education: an interview study on teachers' motivating agency. *European Journal of Applied Linguistics and TEFL*, 12(1), 23–49.

DIACHRONIC ANALYSIS OF POSITIVE FACE-THREATENING ACTS IN DISNEY MOVIES: AN ANALYSIS OF PRINCESSES AND “SAYING NO”

Zita Silhavy

ELTE-BTK, doctoral candidate in language pedagogy and applied linguistics

e.zita.cimem@gmail.com

1. Introduction

This study explores the evolution of female characters' assertiveness in Disney films, focusing on their use of speech acts that threaten the hearer's positive face. This research draws on politeness theory, specifically Brown and Levinson's (1987) concept of Face Threatening Acts (FTAs), to examine how these acts reflect changing societal perceptions of women's roles. The study analyzes thirteen Disney films released between 1937 and 2021, categorizing them into three phases based on release date and animation style (The Official Disney Fan Club, 2022).

1.1. Aim of the Study

The research investigates the diachronic evolution of "saying no" in Disney films and its potential impact on young viewers' perceptions of women while reflecting on what types of polite “no” are being uttered in movies that serve as a mainstream source of character-building materials (Ding, 2020).

1.2. Research Questions

1. How do the frequencies and types of FTAs performed by female protagonists in Disney films change over time?
2. What tendencies are there in the analysed films regarding the portrayal of young female characters when it comes to “saying no”?

2. Methods

Thirteen Disney films meeting specific criteria, including a female, human lead, a G/PG rating, and no sequels, were selected for analysis (Fischer, 2022). The two researchers independently watched and analysed the films, identifying instances of FTAs performed by the female protagonists. Four categories of FTAs were used: refusal of a request/order, rejection of an invitation, disagreement/contradiction, and challenging. The hypothesis was that the frequency and type of FTAs correlate with the societal changes of the feminist waves over time; the portrayal of female characters show more and more autonomy and readiness to say no, while shifting the focus from politeness to self-realisation.

3. Results

The study reveals a noticeable shift in the portrayal of female characters' assertiveness over time. Films in the first phase (1937–1959) exhibit a minimal number of FTAs, with princesses rarely refusing orders or challenging authority. The second phase (1991–2002) shows a significant increase in FTAs, particularly disagreements and contradictions, reflecting the influence of feminist movements on character development. The third phase (2010–2021), while featuring slightly fewer FTAs overall, demonstrates a greater emphasis on stronger forms of "saying no," including refusals of requests/orders and challenges. The analysis also identified other factors influencing the frequency of FTAs, including plot focus, protagonist screen time, and character personality.

4. Conclusions

The findings indicate a clear progression in the portrayal of female characters' assertiveness in Disney films, suggesting a shift towards empowering representations. However, further research is needed to determine the specific impact of these portrayals on children's perceptions in order to see to what extent they are influenced by growing up surrounded by the content analysed here. The study suggests investigating sub-genres within "princess films" to identify the cinematic elements that contribute to empowering depictions of "saying no." Additionally, future research could explore the use of politeness strategies, non-verbal FTAs, and comparisons between different types of FTAs while the comparison of mainstream media content of the same scope would shed some light on what representation female audiences have the chance to grow up on.

References

- Bancroft, T. & Cook, B. (1998). *Mulan*. Buena Vista Pictures.
- Brown, P., Levinson, S. C. & Levinson, S. C. (1987). *Politeness: Some universals in language usage* (Vol. 4). Cambridge university press.
- Buck, C. & Lee, J. (2013). *Frozen*. Walt Disney Studios Motion Pictures.
- Bush, J., Howard, B. & Smith, C., C. (2021). *Encanto*. Walt Disney Studios Motion Pictures.
- Clements, R., Musker, J., Williams, C. & Hall, D. (2016). *Moana*. Walt Disney Studios Motion Pictures.
- DeBlois, D. & Sanders, C. (2002) *Lilo & Stitch*. Walt Disney Studios Motion Pictures.
- Ding, S. (2020). Overexposure to Disney Princess Animated Films: Disfigured Perception of Gender and Love in Adolescents. University of Colorado.
- Docter, P. & Del Carmen, R. (2015). *Inside Out*. Walt Disney Studios Motion Pictures.
- Fischer, W. (2022). *You can't top pigs with pigs: When Walt Disney turned his back on sequels*. <https://collider.com/why-walt-disney-didnt-like-sequels-explained/>
- Geronimi, C., Jackson, W. & Luske, H. (1950). *Cinderella*. Walt Disney Animation Studios.
- Geronimi, C., Jackson, W. & Luske, H. (1951). *Alice and the White Rabbit. Alice in Wonderland*. Walt Disney Animation Studios.

Goldberg, E. & Gabriel, M. (1995). *Pocahontas*. Buena Vista Pictures.

Greno, N. & Howard, B. (2010). *Tangled*. Walt Disney Studios Motion Pictures.

Grimm, J. & Grimm, W. (1937). *Snow White and the Seven dwarfs*. United States, United States; Distributed by Buena Vista Film Distribution Co., Walt Disney Home Video. Retrieved 1937, from https://www.imdb.com/title/tt0029583/fullcredits/?ref_=tt_ov_dr#director.

Penner, E. & Perrault, C. (1959). *Sleeping beauty*. United States; Buena Vista Film Distribution Co. Retrieved 1959, from [https://www.imdb.com/title/tt0053285/?ref_=nv_sr_srg_3_tt_8_nm_0_in_0_q_sleeping %2520 bea](https://www.imdb.com/title/tt0053285/?ref_=nv_sr_srg_3_tt_8_nm_0_in_0_q_sleeping%2520bea).

The Official Disney Fan Club (2022). *List of Disney films*. D23. <https://d23.com/list-of-disney-films/>

Trousdale, G. & Wise, K. (1991). *Beauty and the Beast*. Buena Vista Pictures.

A SZEMMOZGÁS ÉS A MUNKAMEMÓRIA SZEREPE A KÖVETKEZTETÉSES SZÖVEGÉRTÉSBEN IDEGEN NYELVEN: EGY SZEMKAMERÁS PILOT VIZSGÁLAT

Szakács Eszter

Nyelvtudományi Doktori Iskola, ELTE

szakesther@staff.elte.hu

1. Bevezetés

A szövegértés napjaink egyik legfontosabb készsége, amely kulcsszerepet játszik mind a nyelvtanításban, mind a kognitív tudományok területén (Kintsch & van Dijk, 1978; Grabe, 2009). Az inferenciális, vagyis következtetési szövegértés különösen nagy kihívást jelent a második nyelvet tanulók számára, mivel ez a készség középiskolai tanulmányaik során gyakran nem fejlődik ki kellő mértékben, ugyanakkor a felsőoktatásban már elvárásként jelenik meg (Cain & Oakhill, 2006; Oakhill et al., 2003). Az idegen nyelvű szövegértés komplex folyamata magában foglalja az explicit információk feldolgozását, a háttértudás integrálását és a következtetések levonását (Just & Carpenter, 1992).

A munkamemória (WM) szerepe kiemelkedő ezekben a folyamatokban, különösen a komplex szövegek feldolgozásakor. Baddeley (2000) WM-modellje alapján a központi végrehajtó funkciók koordinálják a rövid távú tárolást és a figyelmi folyamatokat, amelyek alapvetőek az olvasás során (Daneman & Carpenter, 1980). Az olvasási folyamatok részletes vizsgálatához a szemmozgáskövetés hatékony eszközként szolgál, amely objektív betekintést nyújt a vizuális figyelem mintázataiba és a kognitív terhelésbe (Rayner, 1998).

1.1. A kutatás célja

Ez a kutatás azt vizsgálja, hogyan befolyásolja a munkamemória kapacitása és a szemmozgásmintázatok az inferenciális szövegértést idegen nyelven. A pilot tanulmány célja az volt, hogy azonosítsa a munkamemória, a szemmozgások és a szövegértés közötti összefüggéseket, és feltárja azokat a tendenciákat, amelyek továbbvezethetik a kutatást nagyobb mintákon és összetettebb dizájnnal.

1.2. Kutatási kérdések és hipotézisek

1. Milyen kapcsolat áll fenn a munkamemória kapacitása és az inferenciális szövegértés pontszámai között?

Hipotézis: A nagyobb munkamemória-kapacitás magasabb szövegértési pontszámokkal társul.

2. Hogyan korrelálnak a szemmozgási mutatók (szakkádok száma, fixációk száma, fixáció időtartama) a munkamemória és a szövegértési teljesítményekkel?

Hipotézis: A célzott figyelmi folyamatokat tükröző szemmozgási mintázatok erősebben korrelálnak a munkamemóriával és a szövegértéssel.

3. Milyen különbségek figyelhetők meg a szemmozgási mintázatokban az első és a második olvasás között?

Hipotézis: A második, célzottabb olvasás során hatékonyabb figyelmi mintázatok figyelhetők meg.

2. Módszertan

A vizsgálatban 13 magyarországi egyetemi hallgató vett részt, akik anglisztika alapszakos hallgatók, angol nyelvi szintjük C1-C2 közötti volt.

A résztvevők munkamemória-kapacitását a fordított számterjedelem és hallási mondatterjedelem tesztekkel mértem (Janacsek et al., 2009; Kovács, 2014). Az inferenciális szövegértést Cambridge Proficiency szintű angol szövegek felhasználásával értékeltem, amelyeket kétszer olvashattak el a résztvevők. A szemmozgásokat Tobii Pro Spark szemkamerával rögzítettem, mérve a fixáció időtartamát, a fixációk számát és a szakkádokat.

3. Eredmények

Az első kérdés azt vizsgálta, hogy milyen kapcsolat van a munkamemória és a szövegértési teljesítmény között. Az eredmények nem mutattak szignifikáns korrelációt a munkamemória és a szövegértési pontszámok között, bár tendenciaként kimutatható volt, hogy a nagyobb munkamemória-kapacitás a jobb szövegértési teljesítménnyel társult. Ez az eredmény összhangban áll azokkal a kutatásokkal, amelyek a munkamemória szerepét hangsúlyozzák az inferenciális olvasásban, de egyúttal azt is sugallja, hogy a munkamemória önmagában nem elegendő a szövegértés prediktoraként (Just & Carpenter, 1992).

A második kérdés a munkamemória és a szemmozgásmutatók, mint például a szakkádok és fixációk száma, valamint a fixáció időtartama közötti kapcsolatot vizsgálta az első olvasás során. A Tobii Pro Spark szemkamerával gyűjtött adatok alapján nem találtam szignifikáns összefüggést a munkamemória és a szemmozgásmutatók között, ami arra utal, hogy ebben a mintában a munkamemória-kapacitás nem befolyásolja jelentősen a szemmozgási viselkedést olvasás közben. Ez az eredmény ellentétben áll néhány korábbi tanulmánnyal, amelyek azt sugallják, hogy a munkamemória-kapacitás különösen fontos lehet az összetett, következtetést igénylő szövegek feldolgozása során (Just & Carpenter, 1992).

A harmadik kérdés a szemmozgásmintázatok első és második olvasás közötti különbségeit vizsgálta, különös tekintettel arra, hogy a második olvasás során a résztvevők célzott, válaszkereső olvasási stratégiát alkalmaztak. Az eredmények alapján a résztvevők hasonló szakkád és fixációs mintázatot mutattak mindkét olvasás során, ami arra utalhat, hogy a céltudatos újraolvasás ellenére a figyelmi folyamatok stabilak maradtak. Ez hozzájárulhat a figyelmi folyamatok megértéséhez, ugyanakkor kiemeli, hogy az inferenciális olvasás során alkalmazott figyelmi

stratégiák további elemzése szükséges lehet a munkamemória és a figyelem kapcsolatának megértéséhez (Rayner et al., 2012).

4. Következtetések

A kutatás eredményei alapján a munkamemória és a szemmozgási mintázatok összetett módon kapcsolódhatnak az inferenciális szövegértéshez, de egyértelmű következtetésekhez nagyobb mintára van szükség. A pilot tanulmány tendenciái alapján a kutatás dizájnjának finomítása, valamint a szövegek komplexitásának Coh-Metrix segítségével történő mérésének bevezetése további értékes eredményeket hozhat. Az eredmények hozzájárulhatnak a nyelvoktatás fejlesztéséhez, különös tekintettel az inferenciális szövegértési készségek célzott fejlesztésére.

Irodalom

- Baddeley, A. D. (2000). The episodic buffer: A new component of working memory? *Trends in Cognitive Sciences*, 4(11), 417–423. [https://doi.org/10.1016/S1364-6613\(00\)01538-2](https://doi.org/10.1016/S1364-6613(00)01538-2)
- Cain, K. & Oakhill, J. (2006). Profiles of children with specific reading comprehension difficulties. *British Journal of Educational Psychology*, 76(4), 683–696.
- Grabe, W. (2009). Reading in a second language: Moving from theory to practice. Cambridge University Press.
- Janacsek, K., Tánczos, T., Mészáros, T. & Németh, D. (2009). A munkamemória új magyar nyelvű neuropszichológiai mérőeljárása: A Hallási Mondatterjedelem Teszt (HMT). *Magyar Pszichológiai Szemle*, 64(2), 385–406. <https://doi.org/10.1556/MPSzle.64.2009.2.5>
- Just, M. A. & Carpenter, P. A. (1992). A capacity theory of comprehension: Individual differences in working memory. *Psychological Review*, 99(1), 122–149.
- Kintsch, W. & van Dijk, T. A. (1978). Toward a model of text comprehension and production. *Psychological Review*, 85(5), 363–394.
- Kovács, G. (2014). *MAMUT - Magyar Munkamemória-teszt*. Felhasználói kézikönyv.
- Oakhill, J., Cain, K. & Bryant, P. (2003). The dissociation of word reading and text comprehension: Evidence from component skills. *Language and Cognitive Processes*, 18(4), 443–468. <https://doi.org/10.1080/01690960344000008>
- Rayner, K. (1998). Eye movements in reading and information processing: 20 years of research. *Psychological Bulletin*, 124(3), 372–422.
- Rayner, K., Pollatsek, A., Ashby, J. & Clifton, C., Jr. (2012). *The psychology of reading* (2nd ed.). Psychology Press. <https://doi.org/10.4324/9780203155158>

EGY TRÉNING HATÁSA AZ IDEGEN NYELVI SZORONGÁSRA, VALAMINT A MAGÁNHANGZÓSZERŰ HEZITÁLÁSOK ÉS A HEZITÁCIÓS SZEREPBEN HASZNÁLT DISKURZUSJELÖLŐK GYAKORISÁGÁRA

Szánthó Zsuzsa

ELTE Eötvös Loránd Tudományegyetem, MTA–HUN-REN NYTK Lendület Neurofonetikai Kutatócsoport,
HUN-REN Nyelvtudományi Kutatóközpont
szantho.zsuzsa@nytud.hun-ren.hu

1. Bevezetés

A tréning az önismeret fejlesztésén alapuló kis létszámú képzés, célja a tapasztalati tanuláson keresztül egy adott készség fejlesztése (Juhász, 2009). A nyelvtanításban az idegen nyelvi kompetencia fejlesztésére alkalmazható: eredményre vezethet a kommunikációs stratégiák, azaz a diskurzusjelölők és hezitációs formák oktatásában (Dörnyei, 1995). A diskurzusjelölők a szavak egy osztálya, amelyek különböző funkcióval rendelkezhetnek, megjelenhetnek hezitációs szerepben is (Schirm, 2019). A spontán beszédben előforduló leggyakoribb diskurzusjelölők a magyarban a *hát*, az *ugye* stb. (Schirm, 2019); a spanyolban a *pues* ('hát') stb. (Jørgensen & López, 2007). A hezitálás hangadással járó szünet a beszédben (Gósy, 2005). Az egyes nyelvekben a megvalósulási formái különbözőek, azonban a nyelvtanulók az idegen nyelvben gyakran az anyanyelvükre jellemző hezitálásokat használják (Gósy et al., 2017). A leggyakoribbak a magánhangzószerű (V-szerű) hezitálások a magyarban az [ə]-höz hasonló hang (Horváth, 2014), a spanyolban az [e]-hez hasonló hang (Machuca et al., 2016). A tréningmódszer hatékonyabbá teheti a nyelvtanulók működését nyelvhasználati helyzetekben (McCarthy, 2013). Ezekben a helyzetekben gátló jellegű jelenség lehet az idegen nyelvi szorongás (INySz), amely az idegennyelv-használattal összefüggő félelem (Horwitz et al., 1986). Az INySz és a beszéd egyes jellemzői között összefüggés figyelhető meg: az INySz-t mutatók idegen nyelvi megnyilatkozásaiban a szorongást nem mutatókéhoz képest gyakoribb a V-szerű hezitálás magyar nyelvre jellemző formája, az [ə]-szerű hezitálás, mint az INySz-t nem mutató beszélőkében, és megnyilatkozásaikból teljes mértékben hiányzik a hezitálásnak a spanyol nyelvre jellemző formája, az [e]-szerű vokalizáció (Szánthó, 2024).

A kutatás kérdése, hogy a tréningmódszer alkalmas-e arra, hogy csökkentse a résztvevők INySz-át és hozzásegítse a résztvevőket a célnyelvi kommunikációs stratégiák gyakoribb használatához. A kutatás hipotézisei a következők: az idegennyelvi és kommunikációs tréningen való részvétel hatására a tréning előtt mértékhez képest a tréning után 1) a résztvevők Likert-skálás attitűdméréssel számszerűsített INySz-szintje alacsonyabb; 2) a résztvevők spanyol megszólalásaiban a hezitációs szerepben használt diskurzusjelölők gyakorisága magasabb; 3) a spanyolban az [ə]-szerű hezitálás gyakorisága alacsonyabb; és 4) a spanyolban az [e]-szerű hezitálás gyakorisága magasabb.

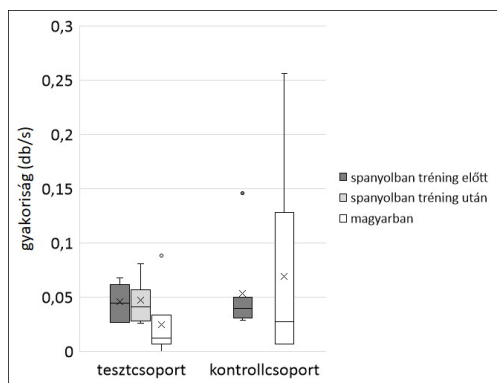
2. Módszertan

A vizsgálatban 14 magyar anyanyelvű, legalább B2 szintű (KER) spanyol nyelvtudással rendelkező 19-23 év közötti nő vett részt. A kísérleti személyek kiválasztása online kérdőívvel történt, amely felmérte a kitöltők nemét, korát és a spanyol nyelvtudásuk szintjét. A kísérleti személyeket két 7-7 fős csoportra (tesztcsoporthoz és kontrollcsoporthoz) osztottam. A tesztcsoporthoz részt vettek nyelvi tréningen, a kontrollcsoporthoz nem. A tesztcsoporthoz számára hat alkalmas, alkalmanként 150-180 perces kiscsoportos nyelvi tréninget tartottam. A tréning célja volt egyrészt, hogy a spanyol nyelvvel kapcsolatos gondolatok tudatosításával csökkentse a résztvevők spanyollal (L2) kapcsolatos esetleges negatív attitűdjét. Másrészt, hogy a spanyol nyelvre jellemző egyes kommunikációs stratégiák gyakorlásával a résztvevők a spanyol nyelvű (L2) megszólalásaikban gyakrabban használják a spanyolra jellemzőket. Ehhez Dörnyei (1995) nyelvtanítási módszertanát vettem alapul.

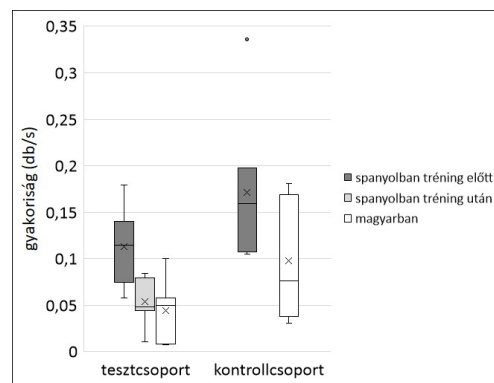
A kísérleti személyekkel csendes szobában 10-10 perces interjút készítettem anyanyelvű interjúztatók közreműködésével. A tesztcsoporthoz két spanyol nyelvű (L2) interjú készült (egy-egy a tréning előtt és után), a kontrollcsoporthoz pedig egy spanyol nyelvű (L2) interjú. Mindkét csoporttal felvettünk egy magyar nyelvű (L1) interjút is. A hangfelvételeket akusztikailag elemeztem: megvizsgáltam a beszélők L1 és L2 megszólalásaiban megjelenő hezitációs szerepben használt diskurzusjelölők, valamint az [ə]- és az [e]-szerű hezitálás gyakoriságát, és összevettem ezeket csoportonként. Az INySz vizsgálatához Likert-skálás attitűdelemzéssel (Piniel, 2012) mértem a kísérleti személyek INySz-szintjének mediánját.

3. Eredmények

A tesztcsoporthoz INySz-szintjének ötfokozatú Likert-skálán mért mediánja a tréning előtt 3, a tréning után 2 volt, tehát csökkent. A kontrollcsoporthoz esetében a medián 2 volt. A hezitációs szerepben használt diskurzusjelölők gyakoriságának mediánja a spanyolban a tesztcsoporthoz a tréning előtt és után, valamint a kontrollcsoporthoz szinte megegyezett: a tesztcsoporthoz a tréning előtt 0,045 db/s, a tréning után 0,042 db/s, a kontrollcsoporthoz 0,04 db/s volt (1. ábra). Ezzel szemben az [ə]-szerű hezitálások gyakorisága kevesebb mint felére csökkent a spanyolban a tesztcsoporthoz: mediánja a tréning előtt 0,114 db/s, a tréning után 0,048 db/s volt. Ez a tréning után mért adat szinte megegyezett a magyarban mért mediánértékkel (0,049 db/s) (2. ábra). A spanyolra jellemző [e]-szerű hezitálás spanyolban a tesztcsoporthoz a tréning után realizálódott, aránya azonban az összes V-szerű hezitálásokban elenyésző volt (2,4%).

1. ábra: A hezitációs szerepben használt diskurzuszjelölők gyakorisága

2. ábra: Az [ə]-szerű hezitálások gyakorisága

4. Következtetések

Az eredmények alátámasztották az első hipotézist: a tréning hatására csökkent a résztvevők INySz-szintje. A második hipotézis nem nyert megerősítést, hiszen a hezitációs szerepben használt diskurzuszjelölők előfordulása a tesztcsoportban a tréning előtt és után szinte megegyezett. A V-szerű hezitálások gyakoriságával kapcsolatos harmadik és negyedik hipotézist az eredmények alátámasztották: a tréning hatására a résztvevők spanyol megszólalásaiban csökkent a magyar nyelvre jellemző [ə]-szerű hezitálás gyakorisága, valamint bár kis mértékben, de gyakoribbá váltak a spanyolra jellemző [e]-szerű hezitálások. Összefoglalva tehát a tréning módszer a nyelvtanítás hatékony eszköze lehet: elősegíti a célnyelvvel kapcsolatos pozitív attitűd kialakítását, továbbá hozzájárul a V-szerű hezitálások mint kommunikációs stratégiák célnyelvre jellemzőbb használatához.

Irodalom

- Dörnyei, Z. (1995). On the Teachability of Communication Strategies. *TESOL Quarterly*, 29, 55–85.
- Gósy, M. (2005). *Pszicholingvisztika*. Budapest: Osiris Kiadó.
- Gósy, M., Gyarmathy, D. & Beke, A. (2017). Phonetic analysis of filled pauses based on a Hungarian-English learner corpus. *International Journal of Learner Corpus Research*, 3(2), 49–174.
- Horváth, V. (2014). *Hezitációs jelenségek a magyar beszédben*. Budapest: ELTE Eötvös Kiadó.
- Horwitz, E. K., Horwitz, M. B. & Cope, J. (1986). Foreign language classroom anxiety. *The Modern Language Journal*, 70, 125–132.
- Jørgensen, A. M. & López, J. A. M. (2007). Los marcadores del discurso del lenguaje juvenil de Madrid. *Revista Virtual de Estudios de Linguagem*, 5, 1–19.
- Juhász, E. (2009). Tréningek tervezése és szervezése. In Henczi, L. (ed.), *Felnőttoktatás. A felnőttek tanításának-tanulásának elmélete és gyakorlata* (328–332). Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó.
- Machuca, M. J. & Ríos Mestre, A. (2016). Estructura formántica de las pausas sonoras en español. In Fernández Planas, A. M. (ed.), *53 reflexiones sobre aspectos de la fonética y otros temas de lingüística* (67–76). Barcelona: UB.
- McCarthy, T. (2013). Levels of reflection: The mirror, the microscope, and the binoculars. *International Journal of Self-Directed Learning*, 10(1), 1–22.
- Piniel, K. (2012). Structural and comparative evidence for the validity of Hungarian input, process and output anxiety scales. In Illés, É. & Eitler, T. (eds.), *Studies in Applied Linguistics in Honour of Edit H. Kontra* (107–121). Budapest: ELTE BTK.
- Schirm, A. (2019). A diskurzuszjelölő-használat életkori sajátosságai a nyelvi interjú szövegtípusában. *Beszédkutatás*, 2019, 187–205.
- Szánthó, Zs. (2024). A magánhangzószzerű hezitálás hangszíne az idegen nyelvi szorongás függvényében. In Sólyom, R. & Dér, Cs. I. (eds), *Alkalmazott Nyelvtudomány*. Különszám 2024/2 (46–59).

Köszönetnyilvánítás

Köszönöm a fáradhatatlan segítséget Dr. Deme Andreának. A vizsgálat a Kulturális és Innovációs Minisztérium EKÖP-24 kódszámú Egyetemi Kiválósági Ösztöndíjprogramjának a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Alapból finanszírozott szakmai támogatásával, valamint az NKKP Starting 150824. számú projektjének támogatásával készült.

FREELISTING: INSIGHTS INTO UNIVERSITY STUDENTS' CATEGORIZATION OF DRINKS, EMOTIONS, FRIENDSHIP, AND SUCCESS IN HUNGARY, JORDAN, AND TÜRKIYE

Nilay Nur Taşdemir¹ – Ahmad Naji²

¹Eötvös Loránd University, Doctoral School of Linguistics,

²University of Pannonia, Multilingualism Doctoral School

¹nilaynur@student.elte.hu, ²naji.ahmad@phd.uni-pannon.hu

1. Introduction

The way individuals categorize everyday concepts reflects both cognitive processes and cultural influences (Lakoff, 1987; Langacker, 1987). While categorization is a universal cognitive function, the structure and emphasis of these categories vary across cultural groups. Freelisting, a technique rooted in cognitive anthropology, offers a straightforward method for revealing these cultural distinctions (Stausberg, 2021).

1.1. Aim of the study

The primary aim of this study is to investigate how cultural contexts influence the categorization of drinks, emotions, friendship, and success among university students from Hungary, Jordan, and Türkiye. By analyzing freelist data, this study aims to reveal universal cognitive patterns and culturally specific elements within these conceptual categories. The study addresses the lack of cross-cultural data on how everyday concepts are categorized in these three culturally diverse regions, which hinders a comprehensive understanding of cultural cognition.

1.2 Questions and hypotheses

The following research questions guide this study:

1. How do young adults in Hungary, Jordan, and Türkiye categorize the concepts of drinks, emotions, friendship, and success?
2. What are the key similarities and differences in the categorization patterns across these groups?

The hypotheses are:

1. There will be universal elements (e.g., happiness under emotions) that are consistent across all three cultural groups.
2. Culturally specific elements will be prominent, reflecting different cultural values and societal norms

2. Methods

A total of 180 university students from Hungary, Jordan, and Türkiye participated in the study, aged between 18-20. The freelisting method was used to gather data on how participants categorized drinks, emotions, friendship, and success. The data were analyzed based on frequency and the order of listed items to identify salient cultural patterns.

3. Results

This study revealed both universal and culturally specific patterns in the categorization of drinks, emotions, friendship, and success among university students in Hungary, Jordan, and Türkiye. Happiness and love were common across all groups in the emotions category, confirming the presence of universal elements in cognitive categorization. However, cultural distinctions were significant: Jordanians emphasized herbal drinks, Hungarians focused on alcohol, and Turkish students balanced alcoholic and traditional drinks, confirming the cultural influence hypothesis. Trust and shared experiences were universally valued in friendship, but Jordanians valued familial-like bonds, while Hungarians linked friendship to social activities. Success was tied to happiness in Türkiye, financial stability in Hungary, and educational achievement in Jordan, highlighting both universal features and cultural interpretations.

4. Conclusions

This study shows how cultural influences shape cognitive categorization, emphasizing the role of societal values and practices in everyday concepts. It confirms that concepts such as drinks, emotions, friendship, and success are influenced by cultural contexts. Universal elements like happiness, love, and trust are recognized across cultures, reflecting shared human experiences, while cultural differences highlight the impact of societal norms on cognitive processes. The findings of this research contribute to cultural cognition studies, showing how categories are shaped by cultural factors. Future research could explore more categories, and compare gender or different age groups cross-culturally to further understand culture's role in cognition.

References

- Lakoff, G. (1987). The death of dead metaphor. *Metaphor and symbol*, 2(2), 143–147.
- Langacker, R. W. (1987). *Foundations of cognitive grammar: Volume I: Theoretical prerequisites* (Vol. 1). Stanford university press.
- Stausberg, M. (2021). Free-listing. In the *Routledge handbook of research methods in the study of religion* (pp. 245–255). Routledge.

A MAGYAR WORDNET ALKALMAZÁSA FŐNEVEK SZEMANTIKAI KATEGÓRIÁINAK DEFINIÁLÁSÁRA

Virág Nándor

SZTE Nyelvtudományi Doktori Iskola

virag.nandor9910@gmail.com

1. Bevezetés

Az igék argumentumválasztása során számos tényező közrejátszik, míg a végső grammatikus szerkezetek kialakulnak. Chomsky (1965) szerint a pusztá szintaktikai szabályokon kívül kell lennie valami olyan mögöttes megszorításnak, amely kontrollálja a grammatikus argumentumválasztást, ez pedig nem a szintaxisban, hanem a szemantikában kódolt. Ezt a mögöttes megszorítást szemantikai szelekciónak nevezzük. A szemantikai szelekció azt befolyásolja, hogy a létrejött mondatok, amellet, hogy grammatikusak, a valóságban értelmezhető jelentéssel is rendelkezzenek (Komlósy, 2015).

Jelen kutatás alapját egy korábbi klaszterezési feladat tapasztalatai adják. Ebben a munkában igei kategóriák megállapítása volt a cél az alapján, hogy milyen megszorításokat támasztanak az alanyaikkal szemben szemantikai szelekció és tematikusszerop-kiosztás szempontjából. Ehhez öt előre meghatározott csoportba osztottam a főneveket jelentésük alapján, ez azonban limitálta a munka pontosságát, mivel nem reprezentálta jól az igék pontos szelekciós tulajdonságát, valamint manuálisan kellett elvégezni az osztályozást, az anyanyelvi intuíciónra támaszkodva, ami hosszú folyamat volt, és több lehetőséget hagyott a hibákra.

Erre a főnévi kategorizációra nyújt flexibilisebb megoldást a hiperonim címkék keresése. A hiperonímia egy alapvető szemantikai reláció, amely lexikai elemek alá-fölé rendeltégi viszonyát írja le az alapján, hogy az egyes elemeknek mennyire tág a jelentése (Bußmann & Trauth, 1996). A hiperonímia felfogható az elemek közötti IS-A (*egyfajta*) relációként (Resnik, 1993) (*az alma egyfajta gyümölcs*), amely tranzitív, tehát a tágabb jelentésű elemek is fölérendeltjei a specifikus, hétköznapi jelentésű szavaknak (*az alma egyfajta entitás*). Emiatt egy rekurzívan működő algoritmus képes lehet megkeresni egy adott szó összes hiperonimáját, létrehozni egy listát ezekből, majd összehasonlítani ilyen a listákat, amelyeket szavak nagyobb halmazáról készít, megtalálva ezzel egy olyan közös hiperonimáját a szólistában szereplő szavaknak, amely működhet szelekciós kategóriát jelölő címkéként is. Ilyen módon létrehozhatunk vizsgálandó főnévlistákat egy korpuszban egy ige mellett előforduló összes alanyi pozícióban szereplő főnévből, és ezek fenti módon történő vizsgálatával megállapíthatjuk az adott ige szelekciós kategóriáját.

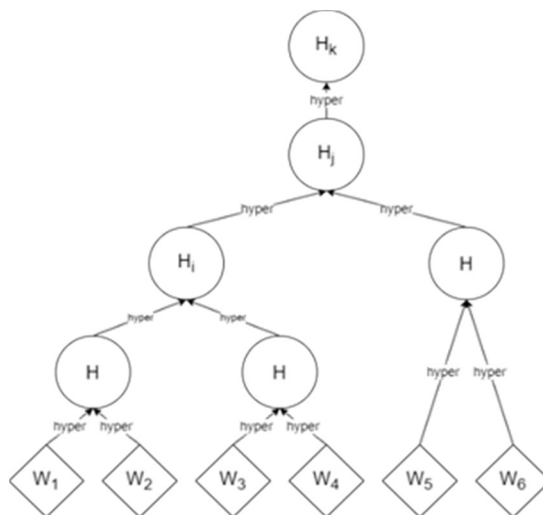
A kutatás alapfeltevése az, hogy egy szólista szavainak közös hiperonimája megfeleltethető a kiválasztásukat vezérlő szelekciós kategóriával, fő kérdése pedig az, hogy létrehozható-e egy teljesen automatikus rendszer, amely főnévlistákhoz megfelelő szemantikai kategóriacímkét tud rendelni.

2. Módszertan

Az előbb említett algoritmusnak egy olyan tudásalapú lexikális adatbázisra van szüksége, amelyben a lexikai elemek egymáshoz viszonyított alá-fölé rendeltségi viszonya kódolva van. Erre magyar nyelven elérhető a Magyar WordNet (HuWN) (Miháltz et al., 2008), amelyben több, mint 40000 *synset*-ben (amelyből 33000 főnévi) tárolnak egyes szójelentéseket, és a rájuk vonatkozó különböző adatokat (Vincze et al., 2008). Ahhoz, hogy az igék mellett megjelenő főnévi alanyok listájához megtaláljuk az optimális hiperonim címkét, amely szemantikai kategóriájukat megadhatja, a HuWN-ben rendelkezésre álló adatokból a létrehozott program működéséhez csak az egyes szavak lemmája (LITERAL), azonosítója (ID) és a hiperonimájuk azonosítójára van szükség.

A HuWN adatai alapján működő keresőalgoritmus szemantikusan az 1. ábra szerint működne: a kapott szólista összes elemének rekurzívan összegyűjtött hiperonimálistáját összehasonlítva megkeresi az első olyan elemet, amely hiperonimája az összes vizsgált szónak („a legelső közös ős”, H_j), ezzel alkalmas lehet kategóriacímkének, anélkül, hogy olyan hiperonimát adna eredményül, amely túl szűk (H_i) vagy túl tág (H_k) jelentésű. Hasonló módszert gyakran alkalmaznak jelentés-egyértelműsítési feladatokban, azonban kategóriacímkézésben nem jellemző. Az algoritmus konkrét megvalósítása Python programozási nyelven történik, az XML fájlként elérhető HuWN feldolgozásával.

Amellet, hogy az algoritmus az alapvető keresési feladatot ellátja, van lehetőség arra is, hogy a szólistának csak bizonyos százalékkára illeszkedő címkét keressünk. Ha megadjuk a keresés során, hogy a lista mekkora részének kell hiperonim címkét keresni, kiküszöbölhetjük például az igék valamilyen metaforikus, idiomatikus használatából adódó alanyok előfordulását, amelyek sok esetben nem lennének illeszthetők az ige alap jelentéséhez és a szelekciós megszorításaihoz, ezzel eltorzítva az eredményként megkapott címkét. A másik hasznos hozzájárás ennek a funkciónak, hogy képesek lehetünk a többjelentésű igék különböző jelentéseihez társítani szelekciós kategóriát, ha megfelelő százalékhöz keressünk közös hiperonimát.

1. ábra: Az optimális hiperonim címke keresésének sematikus ábrája a W₁-W₆ szavakhoz

3. Eredmények

A létrehozott program technikai szempontból jól működik, ezért a klaszterezési feladat előkészületi láncába beépíthetőnek látszik. Egyes szósorokra a tesztelés során teljesen jól illő címkét kapunk, például a „tanár”, „diák”, „kutya”, „egér”, „ember” és „mamut” szavakra az „élő vagy valaha élt entitás” címke adekvát. A tesztelés során azonban az eredmények nem minden esetben voltak megfelelőek, egyes esetekben túl specifikus kategóriacímkét kapunk eredményként, amely nem megfeleltethető az anyanyelvi intuíciónak (például a „ló”, „kutya”, és „nyúl” szavakra a „méhlepényes” címke), más helyeken pedig nem értek össze a hiperonimalisták, és nem kapunk vissza eredményt, holott a vizsgált szavak jelentésében egyértelműen kellene lennie közös pontoknak (például a „tanár” és „Péter” szavak esetén). Ezek alapján elmondható, hogy a program ugyan teljesen automatikus és önálló működésre még ebben a formában nem alkalmas, kisebb finomhangolást követően annotálási segédeszközként megállja a helyét, ezzel is közelebb juttatva a klaszterezési feladatot a szemantikai szelekció pontosabb leírásához.

4. További lehetőségek

Ugyan már az is előremutató, hogy működőképes segédeszköz jött létre a munka eredményeként, van arra mód, hogy feljavítsuk olyan szintre az eszközt a továbbiakban, hogy automatikus feldolgozó lehessen. A továbblépésre lehetőség van a HuWN további használata mellett, illetve annak elhagyásával is. Ha megtartjuk a HuWN-t tudásalapú adatbázisként a továbbiakban is, a túl specifikus címkejavaslatok kiküszöbölésére be lehetne építeni egy listát a kategóriaként elfogadható címkékről a programba, ezt valamiféle anyanyelvi beszélői input alapján (például kérdőíves vizsgálattal) el lehetne készíteni. Amennyiben nem ragaszkodunk a HuWN használatához, arra alapozva létre lehet hozni egy új, hasonlóan strukturált, de kifejezetten erre a hiperonímia alapján működő keresési algoritmusra specializált adatbázist, amely amellet, hogy bővített szótárral rendelkezne, a szemantikai szelekció szerinti releváns kategóriákba osztályozná a lexikai elemeket.

Irodalom

- Bußmann, H. & Gregory, T. (1996). *Routledge dictionary of language and linguistics*. London: Routledge.
- Chomsky, N. (1965). *Aspects of the theory of syntax*. 50th Anniversary Edition. (Massachusetts Institute of Technology. Research Laboratory of Electronics. Special technical report no. 11) Cambridge, Massachusetts: The MIT Press.
- Komlósy, A. (2015). Régensék és vonzatok. In Kiefer F. (szerk.), *Strukturális magyar nyelvtan I* (274–486). Budapest: Akadémiai Kiadó.
- Miháltz, M., Hatvani, Cs., Kuti, J., Szarvas, Gy., Csirik, J., Prószék, G. & Váradi, T. (2008). Methods and Results of the Hungarian WordNet Project. In Tanács, A. (szerk.), *GWC 2008: Proceedings* (311–320). Szeged: University of Szeged, Department of Informatics.
- Resnik, P. (1993). Semantic classes and syntactic ambiguity. *Proceedings of the workshop on Human Language Technology - HLT '93* (278). Princeton, New Jersey: Association for Computational Linguistics.
- Vincze, V., Szarvas, Gy. & Csirik, J. (2008). Why are wordnets important? *European Computing Conference. (ECC 08), WSEAS* (316–322). Malta.

A CONTRASTIVE STUDY OF CANCER METAPHORS IN ENGLISH AND CHINESE

Liang Yibo

Eötvös Loránd University

belindaliang96@163.com

1. Introduction

In Western culture, the word "cancer" is derived from the Latin word "cancer" meaning crab, and its metaphorical significance is derived from the description of the ancient Greek physician Hippocrates, who compared the spread of a tumor to the extension of a crab's claw (Sontag, 1978). In contrast, the Chinese character for cancer, 癌 (ái), composed of the pictographic character “癌” and the radical of character “疒”. the pictographic character “癌” in ancient Chinese refers mainly to rocks on the mountain. The radical ‘疒’ is frequently used in conjunction with the words related to disease, and it plays an important role in indicating illness. The salience of “癌”(rocks) is mapped to the concept of cancer’s intractability and resistance. Furthermore, it emphasizes the need for resilience and courage for cancer treatment in the Chinese culture connotation. Hence, cultural variation, in particular traditional Chinese and Western cultures, affect the ways in which health, illness and treatment are perceived. Metaphors are crucial in the production of knowledge in that they allow us to make concrete connections between abstract concepts and everyday experiences. Metaphors shape the mind, structure our experiences, and influence behavior. (Zoltán, 2010) Sharifan (2015) put forward that Cultural Linguistic attempts to understand language as a subsystem of culture and examine how various language features reflect and embody culture. However Cognitive Linguists highlight how cultural traditions influence the way language embodies and expresses bodily experiences. Both points of view demonstrate that the variability of embodied metaphors across cultures.

Researchers (eg. Gibbs, R. & Franks, H., 2002; Semino, E. et al., 2017) highlight diverse metaphorical patterns of cancer, reflecting variations in cultural contexts and individual experiences. A key study by Chow and Littlemore (2022) explores the metaphorical conceptualizations of cancer treatment in English and Chinese, emphasizing cross-cultural differences in metaphor usage and its impact on communication among healthcare practitioners. But there is a lack of research on how people use metaphors to understand cancer among all population groups. This paper is aimed to analyze the similarities and differences in cultural and cognitive perceptions of the metaphors used to describe cancer in Chinese and English by analyzing different domains of metaphorical mappings. A core conceptual organization underlying Chinese definition of cancer metaphors was not found in this article's study.

2. Methods

The authors collected data from Chinese and English corpus CCL and BNC individually. Metaphor Identification Procedure (MIP) developed by Pragglejaz Group (2007) are employed in this research to manually identify metaphors of describing cancers. The author categorizes metaphors describing cancer according to different conceptual domains. The authors analyzed the metaphorical expressions under each category using Conceptual Metaphor Theory to identify the metaphorical mappings behind them, such as “cancer is a battle” “cancer is a drama” “cancer is a journey” and so on. Finally, the metaphors describing cancer in Chinese and English were comparatively analyzed through the dimensions of cultural patterns and religious beliefs.

3. Results

Based on the analysis of the metaphoric corpus related to cancer definitions, although English and Chinese show a high degree of similarity in primary metaphoric mappings, there are cross-linguistic differences in complex English mapping. Complex metaphors tend to be more implicated in the use of cultural patterns, religious beliefs, and so on. For example, while Western thinking defines disease in terms of viruses invading the body, emphasizing the dichotomy between man and nature, Chinese culture emphasizes long-term conditioning, a harmonious relationship with nature, and a holistic view of health in terms of the “unity of heaven and man” with respect to man and nature. The traditional Chinese philosophical idea of ‘five elements’(metal, wood, water, fire and earth), which is the core basis of Chinese cognition, is also reflected in the metaphors in the cancer-related dialogues.

References

- Chow, M. Y. V. & Littlemore, J. (2022). Metaphorical conceptualizations of cancer treatment in English and Chinese languages. *International Journal of Language and Culture*, 9(2), 194–232.
- Gibbs, R. & Franks, H. (2002). Embodied metaphor in women's narratives about their experiences with cancer. *Health Communication*, 14(2), 139–165.
- Group, P. (2007). MIP: A Method for Identifying Metaphorically Used Words in Discourse. *Metaphor and Symbol*, 22(1), 1–39.
- Semino, E., Demjén, Z. & Demmen, J. (2017). "An integrated approach to metaphor and framing in cognition, discourse, and practice, with an application to metaphors for cancer". *Applied Linguistics*.
- Sharifian, F. (2015). Cultural linguistics. In Chapelle, C. A. (Ed.), *The encyclopaedia of applied linguistics*. Wiley Blackwell.
- Kövecses, Z. (2010). A new look at metaphorical creativity in cognitive linguistics. *Cognitive Linguistics*, 21(4), 663–697. doi:10.1515/cogl.2010.021

A CORPUS STUDY OF FIGURATIVE SENSE AND EUPHEMISM IN THE CASE OF PERCEPTION VERBS “TASTE” IN MANDARIN CHINESE

Xuan Zhao

Southwest University, China; Eötvös Loránd University, Hungary
zhaoxuan2022@student.elte.hu

1. Introduction

1.1. The topic and the relevance of the study, theoretical background

Taste, as one of the five senses of human beings, arouse numerous discussions in the human history. Chinese civilization has been known widely for its food culture all over the world. The rich food culture has already exerted an impact on the language, especially on how people use the perception verbs “taste” in Mandarin Chinese. When I made an initial pilot study of perception verbs “taste” in the corpus of Chinese, I found that the Chinese verbs 尝 (*cháng*, ‘taste’) is widely used in ancient Chinese and modern Chinese. This character has gone through a big semantic change in the long history and its figurative sense is astonishingly rich and diversified. I assume that the description of taste-related examples in Chinese context could unveil the relationship between language, culture and cognition. Most scholars study perception metaphor in Indo-European languages, such as Sweetser (1990), Ibarretxe-Antuñano (2019), and Galac (2020). Few studies focus on Chinese perception metaphor. Meanwhile, contrary to olfactory vocabulary, words in the gustatory domain often take positive connotations (see Sweetser, 1990/2002: 38). However, the Chinese verbs 尝 (*cháng*) can acquire negative meaning.

Since the introspective method cannot display the usage patterns of the language, a corpus method is an optimal choice in seeking patterns in lexical collocation. The data are retrieved from the TenTen corpus family. The collocation of the three Chinese verbs 尝 (*cháng*), 品尝 (*pǐn cháng*, ‘taste’) and 品味 (*pǐn wèi*, ‘taste or enjoy’) shows that the perception verbs have rich figurative and non-figurative meaning in Chinese context, which is closely related to the conventional food culture in China.

1.2. Aim of the study

The study aims at probing into the collocation of the three Chinese verbs 尝 (*cháng*), 品尝 (*pǐn cháng*) and 品味 (*pǐn wèi*) and their object (V+N construction) in order to explore the three verbs’ distinguishing usage and characteristics, then the figurative and non-figurative meaning of the perception verbs are examined. Through such corpus analysis, the relationship between language and cultural cognition will be further discussed.

1.3. Questions and hypotheses of the study

1. How does corpus analysis shed new light on the usage of taste-related words in languages?
2. How does the description of taste-related examples contribute to our knowledge of cultural cognition (especially in terms of intercultural linguistics)?

2. Methods

The present study is corpus-based study, which retrieve data from The Chinese Web Corpus 2017 (zhTenTen17) Simplified in the TenTen corpus family. The corpus contains over 13.5 billion words. The data are built covering a large variety of genres, topics, text types and web sources as much as possible. The features of the TenTen corpus makes it an optimal choice for the investigation of the perception verbs in everyday language use.

The study mainly uses Sketch Engine as the data analysis tool. Sketch Engine can help identify the salience, frequency, collocation in language; in addition, it can measure the association between the head word and the collocates. For each perception verb, I select the Top 20 types of collocations as the focus of study, categorize them and find the salient collocates. The tool provides various association measures of the head word and the collocates. The present study uses LogDice because it can measure the mutual attraction of the heading word and its collocates and is regarded as a most reliable measure in linguistic software like Sketch Engine (Rychlý, 2008). Then the collocations of the perception verbs are further analyzed by using Conceptual Metaphor Theory. The specific metaphor patterns are identified based on the taste metaphors summarized in Ibarretxe-Antuñano (2019) and Bagli (2021).

3. Results

The constructions with basic meaning of 尝 accounts for 63.2% of all the top 20 constructions, while those with figurative meaning accounts for 36.8%. In the basic meaning subgroup, we obtained 1437 tokens of 尝百草 (*cháng bǎicǎo* ‘to taste all kinds of herbs’) which is quite salient in the data. To further probe into the subject of the verbal phrase, most concordance lines obtained take 神农 (*shénnóng*, ‘Yan Emperor’) as the subject of 尝百草, which can date back to the mythology of ancient China and the story is engraved in the mind of Chinese people. In the figurative meaning subgroup, positive evaluation accounts for 40.4%, negative evaluation accounts for 54.5%, while neutral usage only accounts for 5.1%. If we observe the logDice of the co-occurrence of 尝 and its objects, the top five collocates are 百草 (*bǎicǎo*, ‘all kinds of herbs’), 甜头 (*tiántou*, ‘sweetness’), 禁果 (*jìnguǒ*, ‘forbidden fruit’), 败绩 (*bàijì*, ‘defeat’), 苦果 (*kǔguǒ*, ‘bitter pill’), whose logDice score are all much higher than 5.9. Aside from 百草, the other four collocates are used figuratively.

4. Conclusions

The general outcomes of the study can be summarized below: (1) The three perception verbs share the basic meaning “taste”, but semantic polarity differs from each other, with 尝 more neutral, while the other two words more positive. (2) The collocates of the first two words 尝 and 品尝 have more in common, because they are always followed by diversified delicious food in the world, but the Top 20 尝+N constructions in zhTenTen17 Simplified corpus shows that this word can bear a rich variety of objects, figurative and basic meaning included. The co-occurrence of 尝 and its objects is distributed almost averagely between words with positive and negative evaluation. The top five most strongly associated collocates are 百草 (*bǎicǎo*), 甜点 (*tiántiǎn*), 禁果 (*jìnguǒ*), 败绩 (*bàijiì*), 苦果 (*kǔguǒ*). (3) The euphemism usage can be found in 品尝+N constructions, which is salient in Chinese language, but such usage is not exploited in Hungarian, as Hungarians always use íz (品尝 in Hungarian) with positive objects.

References

- Bagli, M. (2021). *Tastes we live by: The linguistic conceptualisation of taste in English*. Berlin: De Gruyter Mouton.
- Galac, Á. (2020). Semantic change of basic perception verbs in English, German, French, Spanish, Italian, and Hungarian. *Argumentum*, 16, 125–146.
- Ibarretxe-Antuñano, I. (2019). Perception metaphors in cognitive linguistics: Scope, motivation, and lexicalisation. In Speed, L. J., Meara, C. O', Roque, L. San & Majid, A. (eds.), *Perception metaphors* (43–64). John Benjamins Publishing Company.
- Rychlý, P. (2008). A lexicographer-friendly association score. In Sojka, P. & Horák, A. (eds), *Proceedings of Recent Advances in Slavonic Natural Language Processing (RASLAN 2008)* (6–9).
- Sweetser, E. (1990/2002). *From etymology to pragmatics: Metaphorical and cultural aspects of semantic structure*. Beijing: Peking University Press.